

Základní škola Moravské Budějovice, Havlíčkova ul. 933, okres Třebíč

PŘIPRAVUJI SE PRO ŽIVOT

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Naše motto:

ŽÁK JE U NÁS NA PRVNÍM MÍSTĚ

Obsah:

1	Identifikační údaje	4
1.1	Název ŠVP:	4
1.2	Údaje o škole:	4
1.3	Zřizovatel:	4
1.4	Platnost dokumentu:	4
2	Charakteristika školy	5
2.1	Úplnost a velikost školy	5
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.3	Dlouhodobé projekty	6
2.3.1	Environmentální výchova	6
2.3.2	Poznávací exkurze	7
2.3.3	Rozvoj tělesné zdatnosti	8
2.3.4	Společné projekty s MŠ	9
2.3.5	Divadelní představení	9
2.3.6	Dopravní výchova	10
2.3.7	Výtvarné soutěže	11
2.3.8	První pomoc do škol	11
2.3.9	Kulturní vystoupení na veřejnosti	12
2.3.10	Rosteme četbou	13
3	Charakteristika ŠVP	14
3.1	Zaměření školy	14
3.1.1	Profil absolventa naší školy	15
3.1.2	Priority školy	16
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	21
3.2.1	Strategie směřující ke kompetenci k učení	22
3.2.2	Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů	23
3.2.3	Strategie směřující ke kompetenci komunikativní	24
3.2.4	Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální	25
3.2.5	Strategie směřující ke kompetenci občanské	27
3.2.6	Strategie směřující ke kompetenci pracovní	28
3.2.7	Strategie směřující ke kompetenci digitální	29
3.2.8	Strategie v učení, v prostředí, v organizaci	30
3.3	Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	35

3.3.1 Předmět speciálně pedagogické péče.....	38
3.4	Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	38
3.5	Začlenění průřezových témat	40
4	Učební plán.....	42
5	Učební osnovy	49
5.1	Standardy pro základní vzdělávání	49
6	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	50
6.1	Pravidla pro hodnocení žáků	50
6.1.1	Obecné zásady hodnocení	50
6.1.2	Kritéria hodnocení.....	52
6.1.3	Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků.....	53
6.1.4	Základní pravidla hodnocení prospěchu	54
6.1.5	Základní pravidla hodnocení chování	55
6.1.6	Formy hodnocení	56
7	Přílohy.....	57
7.1	Aktuální plány EVVO	57

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP:

- Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Připravuji se pro život

1.2 Údaje o škole:

- Základní škola Moravské Budějovice, Havlíčkova ul. 933, okres Třebíč
- IČO: 47438487
- IZO: 600121712
- Právní forma: příspěvková organizace
- Adresa školy: Havlíčkova 933, 676 02 Moravské Budějovice
- Datum zřízení: 01.01.1993
- Poslední aktualizace zařazení do sítě škol: 01.02.2012
- Kontakty: tel.: +420 568 409 701, fax: +420 568 421 362, www.zshavl.cz
- Ředitel školy:
Zdeněk Chroust (tel.: +420 568 409 701, e-mail: reditel@zshavl.cz)
- Koordinátor ŠVP:
Ivana Skoumalová (tel.: +420 568 409 723, e-mail: ivanaskoumalova@zshavl.cz)

1.3 Zřizovatel:

- Název: Město Moravské Budějovice
- Adresa: náměstí Míru 31, 676 02 Moravské Budějovice
- Kontakty:
tel.: +420 568 408 311, www.mbudejovice.cz, e-mail: mesto@mbudejovice.cz
- Kontaktní osoba: Jan Švaříček, místostarosta

1.4 Platnost dokumentu:

- Datum: od 01.09.2021
- Podpis ředitele školy: _____
- Razítko školy:

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

- Naše základní škola je úplnou základní školou s devíti postupnými ročníky,
- areál školy byl otevřen 01.09.1990 pro 1. stupeň a od 01.09.1991 byla v provozu celá školní budova pro 1. i 2. stupeň,
- jedná se o panelovou stavbu, která byla vybudována sice v klidné části města, v blízkosti městského parku a stadionu, nedaleko centra města, ale její poloha je nevýhodná, protože se nachází ve špatně dostupné lokalitě,
- prostory školy jsou stavěny pro 770 žáků, a protože naši školu navštěvuje v současnosti pouze asi 300 žáků, nabízí se možnost využití kmenových tříd jako různých odborných učeben,
- máme k dispozici celkem 29 učeben, dále 2 tělocvičny, gymnastický sál, bazén, školní jídelnu,
- na 1. stupni (1. – 5. ročník) je po jedné/dvou třídách, na 2. stupni (6. – 9. ročník) je po dvou paralelních třídách,
- naplněnost tříd je optimální: na 1. stupni je průměr 19 žáků na třídu, na 2. stupni je to průměrně 22 žáků,
- škola je současně také spádovou školou pro děti z okolních neúplných základních škol (asi 50 % žáků z celkového počtu),
- součástí základní školy jsou:
 - Základní škola,
 - Školní družina,
 - Školní jídelna,
 - Školní klub,
 - Dům dětí a mládeže Budík.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

- Pedagogický sbor tvoří ředitel školy, dva zástupci ředitele školy, učitelé, vychovatelky školní družiny, asistent pedagoga (dle potřeb žáků),
- mezi učiteli je koordinátor ŠVP, výchovný poradce, poradce pro volbu povolání, metodik prevence sociálně patologických jevů, speciální pedagog, koordinátor ICT, specialista pro environmentální výchovu,

- všichni učitelé prošli, procházejí a budou i nadále procházet dalším vzděláváním v různých oblastech (RWCT, ICT, IAT, čtenářská, informační a matematická gramotnost, EVVO apod.),
- učitelé 1. stupně absolvovali navíc školení k výuce genetickou metodou čtení a psaní v 1. ročníku a Tvořivou školu s činnostním učením,
- v uplynulých letech bylo 100 % pedagogů proškoleno úrovni Z v práci na PC v projektu SIPVZ, všichni učitelé absolvovali celé školení P – poučení uživatele (úvodní modul a volitelné moduly – počítačová grafika a digitální fotografie, tvorba www stránek a publikace na webu),
- cílem je rutinní práce na počítači, komunikace prostřednictvím elektronické pošty a využívání výpočetní, komunikační a prezentační techniky ve vhodných případech i ve výuce žáků,
- samozřejmostí už je práce s interaktivní tabulí a tvoření vlastních výukových programů,
- vzhledem k možné distanční výuce i práce s různými platformami – Classroom, Teams.

2.3 Dlouhodobé projekty

■ Environmentální výchova

Nedílnou součástí života naší školy je environmentální výchova. Každoročně připravuje koordinátor EVVO plán zahrnující praktické činnosti, projektové dny i akce dlouhodobějšího charakteru. Vše by mělo vést v rámci možností k ekologizaci provozu školy, k rozvoji pozitivního vztahů žáků a pracovníků k přírodě a k aktivní ochraně životního prostředí.

Co se týče praktických činností, je již více než deset let samozřejmostí **třídění odpadu** ve všech prostorách školy. Děje se to formou odpadkových košů na papír, plasty, ostatní, škola má i své vlastní kontejnery na tříděný odpad. V rámci ekologické výchovy apelujeme na **snižování spotřeby energií a vody**, staráme se o **zeleň v okolí školy**, vylepšujeme vnitřní prostory školy. Dlouholetou tradici má ve škole několikrát ročně **sběr starého papíru**.

Témata environmentální výchovy zařazují jednotliví vyučující do svých předmětů, žáci tak z různých pohledů zkoumají jeden tematický celek. Touto formou jsme v minulých letech realizovali dlouhodobější akce jako **Duben – měsíc lesa** či

Měsíc ve znamení vody. S menšími obměnami byl několikrát zopakovaný **projekt Odpady**. Kromě vlastních projektů máme také dobrou zkušenost s připravenými projekty různých ekologických organizací, např. Tereza Praha, které formou nabízených pracovních listů poskytují velké množství inspirace a nápadů pro environmentální výchovu.

V každém pololetí zařazujeme do výuky v rámci environmentální výchovy projektový den. Na I. stupni se s velkou oblibou každý rok setkává **Den zvířat**. Všichni žáci bez ohledu na věk se účastní **Dne Země**, v loňském roce proběhl **Den jara**. Tyto celoškolské aktivity nabízíme dětem formou různých dílen, každý žák tak absolvuje to, co si sám z bohaté nabídky vybere.

Součástí výchovy k aktivní ochraně životního prostředí jsou i různé přírodopisné soutěže, ať už jako jedna z dílen jiných projektových dnů nebo samostatné akce, jako je např. **Biologická olympiáda**.

Dle aktuální nabídky zařazujeme **návštěvy různých výstav** (např. s mysliveckou tematikou) a **exkurze** (např. na skládku komunálního odpadu v Petruvkách).

V rámci EVVO spolupracujeme s různými organizacemi. Využíváme nabídky materiálů a programů ekologického sdružení Tereza či SEV Chaloupky. Spolupracujeme formou exkurzí s Čistírnou odpadních vod, s Technickými službami v Moravských Budějovicích, s firmou Esko-T Třebíč.

- aktuální plán na každý školní rok je součástí příloh – v příloze 7.1 a dále

■ Poznávací exkurze

Již několik let úspěšně realizujeme poznávací exkurze pro všechny ročníky naší školy. Finančně se na těchto akcích velice významně podílí **SRPŠ**, protože hradí dětem z velké části dopravu (na 1. stupni celou částku kromě vstupného). Náplň exkurzí se aktuálně mění podle potřeby, ale její struktura zůstává stejná. Cílem je seznámit děti během školní docházky do naší školy s vybranými pamětihodnostmi v nejbližším okolí (náplň 1. stupně) i po celé republice (2. stupeň).

1. stupeň

ročník	místo	období	odpovídá
1.	Roštejn a okolí – výukový program Příroda (nejen) všemi smysly s prohlídkou hradu Telč – zámecká zahrada, náměstí	květen červen	třídní učitel
2.	Jihlava – výukový program Zoo v krabici (popř. dle nabídky) + prohlídka zoo	květen červen	třídní učitel
3.	Znojmo – podzemí, hist. centrum, vyhlídková trasa vláčkem	květen červen	třídní učitel
4.	Vranovská přehrada – ekologická stezka Permonium – Interaktivní hra Magic Permon	květen červen	třídní učitel
5.	Brno – hvězdárna, prohlídka centra Brna s výukovým programem	květen červen	třídní učitel

2. stupeň

ročník	místo	předmět	odpovídá	období
6.	Brno – Technické muzeum, Antropos (P)	Př	třídní učitel	podzim
7.	Praha – Národní divadlo, Petřín (P)	Č	učitelé Č	podzim
	Moravské Budějovice – TSMB s.r.o.	Ov	Eva Nesibová	podzim
8.	Praha – Královská cesta (P)	D	třídní učitel	podzim
	Třebíč – Úřad práce, firma Esko-T	Vp	M. Tržilová, M. Hanáková	jaro
	Přírodopisná exkurze – Budišov	Př	M. Hanáková	září
	Moravské Budějovice – Čistírna odpadních vod	Ch	učitelé Ch	jaro
9.	Moravské Budějovice – Bast s.r.o.	Vp	M. Tržilová	říjen
	Třebíč – Úřad práce (pro zájemce)	Vp	M. Tržilová	listopad
	Terezín (P)	Č, D	učitelé D	červen

Rozvoj tělesné zdatnosti

Žáci 4. – 9. ročníků mají každoročně možnost účastnit se **lyžařských kurzů**, které pro ně organizujeme. Ve 4. – 5. ročníku se jedná o ozdravný pobyt, který si děti hradí samy. V 8. ročníku probíhá lyžařský výcvik, na který dětem částečně přispívá SRPŠ při základní škole. Zvýhodnění jsou i žáci, kteří během školní docházky sbírali starý papír. Během zimy jsou realizovány většinou dva kurzy na různých místech České republiky.

Od 6. ročníku žáci pracují na svém **Individuálním plánu rozvoje tělesné zdatnosti**.

Již mnoho let probíhá během celého školního roku **Soutěž o nejsportovnější**

třídu, do které se zapojují všechny třídy a sbírají body v basketbalu, přespolním běhu, stolním tenisu, plavání, pódiových skladbách, skoku vysokém, florbalu, softbalu, atletice.

Pravidelnou akcí je také **Den dětí** – sportovní dopoledne zaměřené na atletické disciplíny, kopanou a zábavné hry. Při této příležitosti se setkávají naši žáci s kamarády z okolních škol a měří svoje síly žáci 9. ročníků a učitelé v zápase v kopané.

■ **Společné projekty s MŠ**

Projekt s názvem **Už vím jak...** probíhá již mnoho let. Jedná se o setkání dětí z mateřských škol a našeho prvního stupně. Společná akce je určena všem dětem z mateřských škol a její náplní jsou pohybové aktivity, relaxační činnosti, skládky, hry, hudba, zpěv, divadlo, anglický jazyk apod. Na jarní setkání (před zápisem do 1. třídy) zveme předškolní děti a z naší školy se ho účastní žáci 1. třídy. Zaměřujeme se na rozvoj sociálních vztahů mezi dětmi, vzájemnou spolupráci a komunikaci, pomoc a ochranu malých dětí, nechybí samozřejmě uvolňovací cviky a návštěva interaktivní tabule, počítačové učebny apod.

Projekt **Školákem nanečito** – rodičům a předškolákům je nabídnuto pravidelné setkávání v odpoledních hodinách ve škole. Schůzky probíhají od října do zápisu a opakují se pravidelně jednou za měsíc. Během nich se děti i rodiče seznámí s prostředím školy (třídy, odborné učebny, tělocvična).

Náplně jednotlivých dílniček bývají následující:

Tělocvična – pohybové činnosti

Modelování – jemná motorika ve třídě

Grafomotorika

Matematické představy, barvy, geometrické tvary

Výtvarný ateliér – výroba přáníčka

Informatikem na ZŠ – využití zábavných aplikací na tabletech

Angličtina – aktivity s písničkou na interaktivní tabuli

■ **Divadelní představení**

Již mnoho let navštěvujeme divadelní představení divadel v okolí. Dle aktuální nabídky představení navštěvujeme především Městské divadlo ve Znojmě nebo Horácké divadlo v Jihlavě. Jejich představení jsou pro žáky přínosná a čerpají z nich

poznatky a informace do výuky. Neméně důležitá je i výchova dítěte jako kulturního člověka, který si upevňuje pravidla slušného chování, vystupování v divadle i při cestě autobusem.

Přínosná je i spolupráce s **Divadélkem pro školy z Hradce Králové**. Přijíždí za námi pravidelně dvakrát za rok se svými velice precizně provedenými ukázkami z divadelních her. Akce probíhá ve studovně, která se za tímto účelem stává sálem a jevištěm s oponou.

■ Dopravní výchova

Základním smyslem začlenění dopravní výchovy do výchovně-vzdělávacího procesu na 1. i 2. stupni ZŠ je zajistit pro žáky příležitost poznat, pochopit a přijmout faktickou i etickou stránku bezpečnosti v silničním provozu. Základním cílem zařazení dopravní výchovy do výuky je získání vědomostí, dovedností a návyků v oblasti bezpečného a ohleduplného chování v silničním provozu, přijetí etických norem chování, rozvoj klíčových kompetencí žáka s důrazem na rozvoj komunikace, sounáležitosti, úcty ke zdraví, odpovědnosti za své zdraví a bezpečnost i zdraví jiných. Dále jde o výchovu k toleranci a ohleduplnosti k ostatním.

Prvky dopravní výchovy jsou na 1. stupni samozřejmě součástí předmětu Žijeme spolu. Teoretická a praktická část ve 4. a 5. ročníku jsou realizovány kromě hodin ve škole i výcvikem na dopravním hřišti v celodopoledních blocích pod vedením instruktorů autoškoly a městské policie. Děti si na svých nebo vypůjčených kolech v praxi vyzkouší znalosti, které načerpaly při přípravě ve škole a které by měly znát i z domova. Akce se koná pravidelně v podzimních a jarních měsících a děti se na ni vždy těší. Je pro ně zábavou, při které se naučí spoustu věcí. Akci předchází teoretická část – beseda s odborníkem ve škole, kdy pracuje přímo s dětmi ve třídě.

Na 2. stupni je výuky dopravní výchovy realizována ve více předmětech a je součástí jejich charakteristiky i učebních osnov.

- 6. ročník: Výchova ke zdraví
- 7. ročník: Osobnostní výchova
- 8. ročník: Výchova ke zdraví
- 9. ročník: Volba povolání (ve 2. pololetí)

Pro žáky 3. ročníku je určen výukový program Prevence dětských úrazů, který organizuje Kraj Vysočina. Projekt má za cíl snížit počet a následky dětských úrazů. Jedná se o cyklus 3 besed (3 hodiny) formou různých her a soutěží, vč. nácviku první

pomoci. Škola obdrží soubor zdravotně-výchovných materiálů s komplexně pojatou tematikou prevence dětských úrazů. Výtvarná soutěž je tematicky zaměřená na úrazy, jejich prevenci a zdravý životní styl. Na závěr projektu proběhne Den prevence dětských úrazů – jednorázová venkovní akce v rozsahu 3 hodin.

■ Výtvarné soutěže

Využíváme aktuálních tematických soutěží, které jsou nabízeny a přicházejí přes internet nebo letáky poštou. Občas vyhlásí soutěž i některá z organizací a společností v našem městě.

■ První pomoc do škol

Kraj Vysočina se v souladu s Programem rozvoje kraje snaží prohlubovat znalosti zdravotnické první pomoci u mladých lidí našeho kraje, a proto organizuje projekt První pomoc do škol. Je určen pro žáky 8. tříd. Navazuje na učivo přírodopisu o lidském těle a vhodně ho rozšiřuje. Cílem je rozvíjet jejich schopnosti, znalosti a ochotu poskytnout laickou první pomoc a svépomoc při náhlém ohrožení nebo postižení zdraví člověka nejen v běžném denním životě, ale i v případě mimořádné události nebo krizového stavu. Výuku provádí odborně vyškolení zdravotničtí lektoři a učitelé a studenti vyšších zdravotnických škol za použití výukových pomůcek. V závěrečném tříhodinovém bloku je doplní profesionální záchranáři našeho kraje ze Zdravotnické záchranné služby Kraje Vysočina, p.o. a Hasičského záchranného sboru Kraje Vysočina s ukázkou „ostrého“ výjezdového vozidla.

Rozsah výuky je celkem 10 hodin:

1. Úvodní část – význam a účel výuky 1. pomoci, oblasti vzniku úrazů a nejčastější úrazy, vyšetření poraněného, organizace integrovaného záchranného systému, tísňová čísla, jak hlásit úraz, komunikace s dispečinkem, trestní zákon, vybavení autolékárničky.
2. Kardiopulmonální resuscitace, praktický nácvik za použití resuscitační figuríny, ukázka použití automatického externího defibrilátoru (AED).
3. První pomoc při krvácení, obvazové materiály, praktický nácvik techniky tlakového obvazu s každým žákem, použití improvizovaných obvazů
4. První pomoc při zlomeninách, poraněních hlavy a páteře, praktický nácvik

transportu poraněného.

5. První pomoc při poranění teplem a chladem, intoxikace.
6. Praktické řešení modelové situace, závěrečný test.
7. Praktický nácvik komunikace s operačním střediskem ZZS
8. Postup a chování při dopravních nehodách a mimořádných událostech. Postup při hromadném neštěstí – požáry, povodně, evakuace, spolupráce složek integrovaného záchranného systému.
9. Ukázka a prohlídka výjezdového vozidla ZZS, provádění resuscitace s přístroji, včetně automatického defibrilátoru AED. Po zhlédnutí videokazety děti s hasičem diskutují o tom, jak požárům předcházet.

První část je zaměřena na ošetření drobných úrazů, na poskytnutí pomoci při zlomeninách, podvrknutí, popáleninách či omrzlinách. Výklad zdravotních sester je doplňován nácvikem vhodných obvazových technik, znehybnění a transportem zraněného.

Druhý blok se týká úkonů zachraňujících život. Žáci si opakují, jak zastavit krvácení, jak uložit zraněného do stabilizované polohy, co jsou to protišoková opatření. Velice důležitou částí je nácvik kardiopulmonální resuscitace na loutce, děvčata a chlapci trénují nepřímou masáž srdce a dýchání z úst do úst.

Závěrečná trojhodinovka je zaměřena na to, jak co nejlépe přivolat rychlou pomoc, co dělat před příjezdem sanitky, jakých chyb se vyvarovat při poskytování první pomoci. Nejatraktivnější částí tohoto bloku je prohlídka sanitního vozu a ukázka práce záchrannářů s pomůckami, které mají v autě k dispozici.

■ Kulturní vystoupení na veřejnosti

Sborový zpěv má v naší škole dlouholetou tradici. Dnes funguje **soubor Rolnička** pro žáky 1. stupně a **sbor** pro žáky 2. stupně (momentálně činnost přesunuta pod DDM Budík). Několikrát do roka pořádají veřejná vystoupení. Tradiční je **vánoční koncert**, na který zveme žáky z moravskobudějovických a okolních mateřských a základních škol.

Příležitostně uspořádáme program na jiné téma, například vystoupení na Den matek v Besedě a podobně, dle aktuální situace.

■ Rosteme četbou

Projekt působí v oblasti propagace četby a je zaměřen na zvyšování čtenářské gramotnosti dětí. Alarmující špatné výsledky výzkumů čtenářské vyspělosti v tuzemsku i v zahraničí dokazují výrazný pokles zájmu dětí o četbu a knihy a nás vedou k aktivnímu řešení situace. Např. projekt Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj PISA je dnes jedním z nejdůležitějších mezinárodních výzkumů v oblasti vzdělávání. Hlavním cílem výzkumu PISA je zjistit, zda si žáci na konci povinné školní docházky osvojili vědomosti a dovednosti, které jsou nezbytné pro jejich úspěšné uplatnění v reálném životě společnosti. V testu čtenářské dovednosti dosáhli čeští žáci pouze podprůměrných výsledků a mezi zeměmi OECD se umístili ve spodní třetině.

Náš projekt se zaměřuje na získávání kladného vztahu k literatuře a knihám, osloví děti novým a zajímavým způsobem, a to zejména ve škole, při vyučování, napříč všemi předměty, s cílem rozvíjet a prohlubovat jejich literární vzdělání a čtenářskou vyspělost, zlepšovat a obohacovat komunikační schopnosti a obecné znalosti mladých lidí. Smysluplnost projektu je dána perspektivní péčí o růst čtenářských dovedností, které jsou naprosto nezbytné pro existenci každého jedince v praktickém životě.

V mnoha vyspělých státech světa (USA, Velká Británie, Francie, Německo) se důsledkům poklesu zájmu o literaturu a čtení obecně snaží zabránit různými kampaněmi, pořady na rozhlasových i televizních kanálech, podporou celostátních a lokálních soutěží a projektech apod.

I my se tedy pokusíme o nemožné – **přivést žáky ke knize a ke čtení**. Naším soupeřem, těžko zdolatelným konkurentem a asi nezničitelným protivníkem, protože jeho oblast působení je velice široká, zůstává i nadále počítač se svými, stále se rozrůstajícími, možnostmi. Pokusíme se z něj vytvořit „někoho“, který bude naším rádčem, průvodcem a pomocníkem. Poslouží nám tam, kde si nebudeme vědět rady sami. A proto ho musíme bezpečně ovládat, abychom mohli jeho potenciálu v plné míře a k našemu úspěchu využívat.

Musíme si ale sami ujasnit, co to vůbec je dobře a s porozuměním číst, co znamená vyučovat čtení, a to čtení s pochopením smyslu, nejen s doslovným porozuměním, jak naučit žáky o textu přemýšlet, klást si nad textem otázky a celou řadu dalších oblastí. Také musíme promýšlet, jakými zajímavými a originálními činnostmi a za jakých podmínek ve škole se dá čtení a čtenářství rozvíjet a stále posilovat. Čtení je prostředek i nástroj lidské inteligence, ne pouze jeden ze způsobů získávání informací a velmi příjemné vyplnění volného času. Ukryvá v sobě velký

počet viditelných i skrytých oblastí, a to nejen znalosti a dovednosti, ale také postoje, hodnoty a zkušenosti.

Obsahová náplň projektu:

- Ročníková společná četba – hodiny českého jazyka:
 - 1. stupeň: 1–2 knihy ročně, zaměřené na příběhy se zvířátky, s dětským hrdinou a dobrodružné,
 - 2. stupeň: 2 knihy ročně, zpracovaná podle kapitol (témat), určené k práci ve škole i doma,
 - vytvořené pracovní listy k rozvíjení různých čtenářských dovedností,
- pořady a besedy zaměřené na literaturu pro děti a mládež a výchovu ke čtenářství, představující známé osobnosti a jejich vztah k literatuře, četbě a knihám,
- doplnění knih ve školní knihovně,
- využití práce s textem ve všech vyučovacích předmětech (povinně, několikrát ročně, dokládání příprav, hospitační činnost),
- hry, soutěže a akce s využitím čtenářských dovedností,
- učitelé představují svoji oblíbenou knihu – seriál ve školním časopise (proběhl na začátku projektu),
- součinnost se školní družinou, Domem dětí a mládeže Budík, městskou knihovnou, okolními školami, mateřskými školkami a rodinami dětí,
- metodické semináře pro všechny učitele,
- spolupráce s kluby čtenářů, nabídnout dětem co nejširší možnost výběru knih.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

- Jako výchozí bod naší práce jsme si stanovili **profil absolventa**,
- každý z učitelů si odpověděl na otázku: Jakými dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami by měl být vybaven žák opouštějící naši školu?,
- při společném vyhodnocování jsme vyvodili z názorů našich a názorů žáků 9. ročníků, kteří odpovídali na stejnou otázku, životní kompetence, ke kterým bude směřovat naše působení na žáky,
- hned v úvodu jsme si uvědomili, že kromě předávání vědomostí, teoretických poznatků a encyklopedických znalostí, které možná nebudou žáci v budoucnu

potřebovat, je musíme vybavit k tomu, aby uměli hledat vlastní řešení neznámých úkolů a situací, které jim život přinese (vědomosti musí být nahrazeny kompetencemi k jednání),

- také si ale uvědomujeme, že pouze ti, kteří mají dostatečné počáteční vědomosti, jsou schopni efektivně využívat nových.

Profil absolventa naší školy

- *schopnost postarat se sám o sebe*
 - uplatňovat a bránit svá práva, zájmy a potřeby
 - vytvářet a realizovat životní plány a osobní projekty
 - samostatně plánovat a vyhodnocovat
 - vytvořit si vlastní názor a obhájit ho
 - orientovat se v různých životních situacích
 - přijímat odpovědnost za vlastní chování a jednání
 - odhadnout své schopnosti (sebekritika, sebehodnocení)
 - spojovat teorii s teorií a následně s praxí
 - dodržovat pravidelný režim, soustavně a uvědoměle se starat o fyzickou a duševní kondici
 - pěstovat kladný postoj ke kulturním hodnotám a k umění, budovat kulturní a společenský přehled
 - oceňovat literaturu, umění, hudbu a jiné formy kreativního vyjádření
- *schopnost fungovat mezi lidmi*
 - chovat se slušně, ale asertivně (nikoli hrubě a vulgárně)
 - respektovat názory druhých, umět je vyslechnout
 - udržovat dobré vztahy s druhými lidmi, zvládnout a vyřešit vzájemný konflikt
 - vážit si sebe i druhého člověka (úcta a sebeúcta)
 - posoudit výsledky své práce i práce druhých, porovnat je (hodnocení, sebehodnocení)
 - respektovat osobnost člověka i s jeho odlišnostmi
 - samostatně uvažovat a řešit problémy, hledat vhodná řešení
 - nabídnout a přijmout pomoc
 - komunikovat s druhými (vrstevníky, nadřízenými atd.), a to i v cizích jazycích, věcně a srozumitelně

- spolupracovat a dodržovat dohodnutá pravidla
- tolerovat mírumilovné kultury a jejich hodnoty
- *schopnost učit se*
- být motivován k učení a celoživotnímu vzdělávání
- organizovat a řídit vlastní učení
- efektivně využívat čas, plánovat činnost
- vyhledávat a třídit informace, zpracovávat, hodnotit a dávat je do souvislostí
- aplikovat získané vědomosti v řadě kontextů
- pracovat s počítačem, používat internet a e-mail, psát všemi deseti
- ovládat audiovizuální techniku
- používat multimediálních technologií k získávání, ukládání, prezentaci, třídění a výměně informací

■ Priority školy

- Po provedené **analýze podmínek školy, možností a potřeb žáků, požadavků zákonných zástupců** a po **vytvoření profilu absolventa** jsme zaměření školy vyjádřili ve čtyřech vzdělávacích prioritách:
 1. *Prohlubování jazykových a komunikačních dovedností se zaměřením na čtenářskou gramotnost a cizí jazyky.*
 2. *Výchova inteligentního uživatele informačních technologií.*
 3. *Podpora sportovních aktivit a výchova ke zdraví.*
 4. *Pohoda prostředí a otevřené partnerství.*
 - Zaměřujeme se na znalosti a dovednosti, které jsou dobře uplatnitelné v praktickém životě, tzn. méně encyklopedických poznatků, více činnostního učení se zaměřením na praxi,
 - uplatňujeme efektivní metody výuky, což je kooperativní a projektové vyučování, které klade důraz na týmovou práci, vzájemnou pomoc, sounáležitost, odpovědnost a vzájemný respekt,
 - vedeme žáky k zodpovědné volbě povolání,
 - podporujeme zavádění a využívání výpočetní techniky do všech vyučovacích předmětů, máme k dispozici dvě učebny s moderním vybavením a připojené na internet (celkem 35 a 20 počítačů, dataprojektory ve třídách), multimediální učebny s interaktivní tabulí, studovnu s 6 počítači a projektovou učebnu s 9 počítači

připojenými na internet,

- vyžadujeme dodržování stanovených pravidel a slušné chování vůči sobě navzájem,
- klademe důraz na zdravý životní styl a bezpečnou školu, pořádáme různé preventivní programy dle aktuální nabídky (spolupráce s organizací Střed a Policií ČR)

ad 1: Prohlubování jazykových a komunikačních dovedností se zaměřením na čtenářskou gramotnost a cizí jazyky

- Výuka anglického jazyka od 1. třídy (kromě povinné časové dotace jsme přidali výuce 4 hodiny z disponibilní časové dotace),
- kvalitní jazykovou výuku umožňuje její organizace (dělení Anglického a Německého jazyka na skupiny podle individuálních schopností a dovedností v každém ročníku),
- zaměření na využití cizího jazyka v praxi,
- poznávání života a tradic jednotlivých zemí,
- spojení s cestováním (pobytové a výměnné akce),
- jazykové vzdělávání učitelů,
- akce zaměřené na rozvoj komunikačních schopností (projekty během roku – Den jazyků, Halloween ...),
- účast v konverzačních soutěžích a olympiádách, ve kterých se pravidelně umísťujeme na předních místech,
- čtenářská gramotnost se rozvíjí hlavně projektem Rosteme četbou (viz str. 20),
- výchova kulturního diváka a čtenáře,
- pravidelné návštěvy divadel, muzeí, výstav apod.,
- školní časopis Havlíček a Havlajda, který vychází od školního roku 2001/2002,
- pravidelné poznávací exkurze v každém ročníku (část nákladů hradí Nadační fond při ZŠ),
- rozsáhlá činnost žákovské knihovny a studovny,
- besedy v Městské knihovně Moravské Budějovice,
- besedy s významnými osobnostmi,
- důraz na soužití s handicapovanými spoluobčany,
- vlastní kulturní akce – vánoční koncerty, pásmo ke Dni dětí a Dni matek (pěvecké sbory a dramatické kroužky 1. a 2. stupně),

- společné projekty s mateřskými školami a s neúplnými základními školami z okolí,
- účast v recitačních a pěveckých soutěžích.

ad 2: Výchova inteligentního uživatele informačních technologií

- Výuka Informatiky od 4. do 9. ročníku,
- přístup k počítačům ve kmenových třídách i v odborných učebnách,
- moderně vybavené dvě učebny Informatiky s 35 a 22 počítači připojenými na internet,
- možnost využívat počítače i v odpoledních hodinách (kroužky ŠK, ŠD a DDM),
- využívání počítačů žáky na všech pracovištích,
- ICT, IAT – vzdělávání učitelů, samostatné projekty,
- denní možnost volného přístupu k ICT,
- v 6. ročníku výuka Psaní všemi deseti v rámci hodin informatiky,
- prezentace školy na veřejnosti (články v tisku, příspěvky do kabelové televize, webové stránky školy, školní časopis Havlíček),
- výukový portál školy na www.zshavl.cz,
- akce pro mateřské školy, okolní školy a veřejnost (ukázkové hodiny, Dny otevřených dveří, společné projekty, výstavky prací, akce školní družiny, účast v soutěžích),
- možnost elektronické komunikace mezi školou, zákonnými zástupci a veřejností (elektronický systém Škola Online),
- multimediální učebny a kmenové třídy s dataprojektorem a interaktivní tabulí,
- studovna a žákovská knihovna s několika počítači připojenými na internet,
- projektová učebna s moderní technikou a několika počítači připojenými na internet,
- možnost během výuky využívání notebooků a chromebooků.

ad 3: Podpora sportovních aktivit a výchova ke zdraví

- Navazujeme na Školní vzdělávací program mateřské školy, který je zaměřen na sport a tělesnou zdatnost předškolních dětí,
- posílení hodinové dotace Tělesné výchovy na 1. stupni o 2 hodiny z disponibilní časové dotace, na 2. stupni v 6. a 7. ročníku také posílení hodinové dotace o 2 hodiny z disponibilní časové dotace, plus možnost zvolit si sportovní aktivity v 8. ročníku formou volitelných hodin,

- výuka plavání ve školním bazénu probíhá ve 3. a 4. ročníku,
- možnost využití dvou vybavených tělocvičen,
- gymnastický sál s moderním vybavením,
- možnost využití blízkého fotbalového hřiště s travnatým povrchem a atletickou dráhou,
- multifunkční hřiště s umělým povrchem,
- široká nabídka mimoškolní sportovní činnosti (zájmové kroužky ŠK, ŠD, DDM),
- každoroční lyžařské kurzy pro 8. ročníky a ozdravný pobyt pro žáky 4. a 5. tříd (nabídka i pro žáky 9. tříd v případě volných míst),
- půjčovna lyží (velmi dobře vybavená pro potřeby školy i veřejnost),
- v každém patře školy jsou na několika místech před třídami stoly na stolní tenis, které žáci využívají během celého dne k odpočinku a uvolnění,
- horolezecká stěny pro žáky 1. stupně,
- zapojení do všech sportovních soutěží,
- pořádání sportovních akcí v naší škole v rámci okrsku, okresu i kraje,
- skvělé výsledky, kterých pravidelně dosahujeme, jsou motivací pro žáky.

ad 4: Pohoda prostředí a otevřené partnerství

Pohoda prostředí:

- Prostředí, ve kterém se dobře cítí žáci i učitelé,
- vzájemná důvěra, pomoc a tolerance,
- výuka probíhá v příjemném duchu na základě společně dohodnutých pravidel,
- učitele a žáky spojuje společný cíl, ke kterému chtějí dojít,
- bezpečné místo bez násilí, šikany, podrazů a drog,
- volnost pohybu po celém areálu školy, kde funguje dozor,
- schopnost vzájemné spolupráce a komunikace (žák – učitel – zákonný zástupce),
- odbourání strachu a stresového prostředí,
- dostatečná pochvala a ocenění,
- chuť do práce a získávání nových informací,
- dobrá nálada a smysl pro humor,
- klid na práci,
- možnost vyjádření vlastního názoru,
- samozřejmostí je požádání o radu a pomoc,

- férové, korektní vztahy mezi všemi aktéry výchovy a vzdělávání,
- volnost v úpravě tříd (jejich vzhled, uspořádání lavic a nábytku apod.),
- vyzdobené a zútulněné prostory na chodbách, vestibulu apod.,
- možnost sportovního vyžití o přestávkách,
- materiální vybavení tříd a odborných učeben.

Otevřené partnerství:

- Vzájemný respekt, ohleduplnost, pochopení a tolerance,
- učitel jako rádce a průvodce,
- problémy se neřeší za zády dětí, ale při společné konzultaci a diskusi,
- možnost svobodného vyjádření názorů,
- nikdo se nebojí mluvit o věcech příjemných i nepříjemných, o problémech mezi žáky, mezi učiteli a mezi žáky a učiteli,
- Žáci a zákonní zástupci mají důvěru v učitele,
- vzájemná komunikace a spolupráce všech zúčastněných,
- odsuzujeme lhostejnost a pohrdání,
- Žáci mohou oslovit učitele, kdykoli mají potřebu cokoli sdělit,
- Žáci se podílejí na určování pravidel,
- možnost kdykoli se poradit, požádat o pomoc,
- řešení problémů vzájemnou diskusí – vyslechnout, pochopit, poradit, pomoci,
- vědomí, že se mohu spolehnout na ostatní,
- škola nejen pro děti, ale i pro zákonné zástupce a veřejnost,
- zásada respektovat a být respektován.

Motto **Připravuji se pro život** napovídá, co je naším cílem. Vyjadřuje současně základní myšlenku vzdělávacího programu – zaměření na praktické využití v životě. Proto je naše základní škola otevřena všem dětem, zákonným zástupcům i široké veřejnosti a připravena poskytnout jim veškeré informace.

Klademe důraz na respektování žáka jako osobnosti a vzájemnou komunikaci a spolupráci, což je předpokladem úspěchu v budoucím studiu a uplatnění v životě vůbec. Vedeme žáky k respektování názorů druhých, umění je vyslechnout a přiměřeně, ale asertivně reagovat. Učíme je vážit si sebe i druhého člověka, ocenit výsledky vynaložené práce. Od 1. třídy se v modelových situacích prakticky zaměřujeme na orientaci v různých životních situacích.

Co nejčastěji zařazujeme **metody aktivního učení**, kdy je žák centrem veškerého dění ve třídě a svou činností spoluurčuje průběh hodiny. Aktivně se účastní procesu vzdělávání, průběh hodiny je pro něj zajímavý a podnětný. Tyto metody často využívají sociálních vztahů ve třídě a tzv. peer teaching (učení se od vrstevníků). Žák se učí spolupracovat a rozvíjí své sociální dovednosti. Metody aktivního učení s sebou nesou i skryté poselství důvěry ve schopnosti žáka a umožňují diferencovat výuku podle potřeb jednotlivých žáků.

Žáci také postupně sebekriticky odhadují své schopnosti, posuzují výsledky své práce i práce druhých, porovnávají je a přijímají za ně odpovědnost. Důležité je také samostatné plánování, uvažování a řešení problémů. K tomu potřebuje dítě nejprve spojit teorii s teorií a následně hlavně teorii s praxí, což ho také motivuje k celoživotnímu vzdělávání. A jsme opět u praxe a našeho úvodního motta, které se ve spirále vrací na začátek.

A **úloha učitele** v tomto náročném a nikdy nekončícím procesu? Pro nás znamená:

- ✓ motivuje, usměrňuje, směřuje a dává reálné cíle a hranice,
- ✓ má přiměřené nároky na žáky, respektuje individuální zvláštnosti žáků a osobnost dítěte,
- ✓ povzbuzuje, radí a umí naslouchat,
- ✓ je zprostředkovatel, vychovatel, stratég, plánovač a organizátor,
- ✓ jasně a srozumitelně objasňuje, vede žáky ke stanovenému cíli,
- ✓ je osobním příkladem pro žáky, partnerem, rádcem a pomocníkem,
- ✓ nedělá předčasné závěry, je trpělivý, spravedlivý, důsledný, tolerantní, se smyslem pro humor,
- ✓ vytváří optimální a bezpečné prostředí pro práci dětí a jejich seberealizaci.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

- Jedná se o společné postupy, které vedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků,
- jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni,
- celoškolské strategie členíme podle toho, kterou klíčovou kompetenci rozvíjí přednostně,
- současně je však zcela jasné, že jednotlivé výchovné a vzdělávací strategie směřují současně k více klíčovým kompetencím, prolínají jimi a působí zcela komplexně,

- členění je proto pouze orientační, záleží na každém učiteli, ke které klíčové kompetenci konkrétní strategii využije.

■ Strategie směřující ke kompetenci k učení

➤ ***Budujeme u žáků pozitivní vztah k učení, vedeme je k odpovědnosti za své vzdělávání a motivujeme je k celoživotnímu učení.***

- Nabízíme žákům různé způsoby a metody učení a vybízíme je ke hledání pro ně nejvhodnějšího způsobu učení,
- kombinujeme vhodné strategie učení a pomáháme žákům hledat vlastní cestu ke zdokonalování,
- učíme žáky plánovat, organizovat si vlastní práci a vyhodnocovat její výsledky,
- na začátku každé hodiny seznámíme žáky s jejím cílem a v závěru práce provedeme společně její zhodnocení,
- zařazujeme do výuky problémové otázky a experimenty, čímž nabízíme žákům prostor pro seberealizaci a uplatnění jejich individuality,
- vyžadujeme kritické posouzení vlastního pokroku, určení překážek či problému bránícímu v učení a vytýčení další cesty ke zlepšení,
- společně s žáky mapujeme jejich pokroky a úspěchy při zdolávání problémů,
- klademe důraz na propojení poznatků z různých vzdělávacích oblastí do širších celků,
- pomáháme žákům hledat souvislosti mezi jevy a vztahy,
- usilujeme o samostatné vyhledávání a třídění získaných informací a jejich efektivní využívání v procesu učení,
- nabízíme žákům možnost získat informace z různých dostupných zdrojů, jejich porovnávání a třídění,
- budujeme u žáků kladný vztah k využívání moderních informačních a komunikačních technologií,
- vedeme žáky jednak k samostatnosti, jednak ke vzájemné spolupráci, aktivitě a odpovědnosti za výsledky práce,
- požadujeme od žáků prezentaci výsledků vlastní i společné práce,
- rozvíjíme sebekontrolu a schopnost hodnocení a sebehodnocení žáků,
- zdůrazňujeme žákům důležitost celoživotního vzdělávání na příkladech z praxe,
- snažíme se žáky motivovat k celoživotnímu učení.

■ Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

➤ *Rozvíjíme u žáků schopnost samostatně se rozhodovat, řešit problémy a nést odpovědnost za svá rozhodnutí.*

- Vytváříme žákům situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy, společně definujeme problém, hledáme různé způsoby jeho řešení, kombinujeme je a vybíráme to nejvhodnější,
- porovnáváme silné a slabé stránky jednotlivých variant,
- na základě pochopení a propojení informací vedeme žáky ke zvolení vhodného řešení,
- umožňujeme žákům argumentaci a zdůvodnění vlastního řešení,
- navozujeme situace, při kterých je žák nucen své rozhodnutí obhájit,
- klademe důraz na uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí,
- umožňujeme řešení situací na základě předchozích zkušeností,
- upřednostňujeme samostatnost při řešení problémů, ale poskytujeme prostor pro diskusi a vyslovení vlastního názoru každého žáka,
- vybízíme žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů,
- při volbě nevhodného řešení či neúspěchu povzbuzujeme, podporujeme a motivujeme žáky do další práce,
- zdůrazňujeme žákům zodpovědnost za jejich rozhodnutí a výsledky jejich činů,
- poskytujeme žákům dostatečný časový prostor k promyšlení vlastního způsobu řešení a jeho obhajobě,
- usilujeme o spojení teorie s praktickým využitím při řešení problému,
- podporujeme a oceňujeme aktivitu, ochotu a vytrvalost při řešení problému,
- vybízíme žáky k využití všech získaných informací z různých zdrojů,
- provádíme různé pokusy, ověřujeme výsledky různých řešení a zvažujeme jeho uplatnění v praxi,
- preferujeme u žáků vlastní postup a pořadí vypracování úkolů,
- monitorujeme, jak žáci prakticky zvládají řešení problémů v hodinách i mimo vyučování,
- ukazujeme žákům, jak některým problémům předcházet,
- jdeme žákům příkladem, s klidem a nadhledem se snažíme řešit různé problémové situace ve škole,

- učíme žáky nebát se problémů, protože se s nimi zcela jistě již setkali, denně setkávají a budou setkávat i nadále.

■ Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

➤ *Připravujeme žáky na otevřenou, všestrannou a účinnou komunikaci s okolním světem.*

- Vybízíme žáky k vyjadřování svých myšlenek v ústním i písemném projevu a usilujeme o správnou formulaci,
- oceňujeme schopnost žáků naslouchat promluvám druhých a obhajovat vlastní názor,
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné komunikaci v týmu, k rozvoji schopnosti respektovat druhé i sám sebe,
- zapojujeme žáky do vytváření společných pravidel práce v týmu, podporujeme spolupráci ve skupině vedoucí ke zdárnému výsledku a společně se žáky vytváříme příjemnou pracovní atmosféru,
- tvoříme umělé diskuse a věnujeme pozornost účinnému zapojování žáků do diskuse,
- oceňujeme schopnost improvizace,
- seznamujeme žáky s různými druhy informačních a komunikačních prostředků,
- vybízíme žáky k využívání řeči těla, gest a zvuků při komunikaci s okolím,
- vštěpujeme žákům zásady společenského chování,
- vedeme žáky k empatii,
- předkládáme žákům různé typy záznamů a autentických materiálů a rozvíjíme diskusi o nich,
- vedeme žáky k využití získaných komunikativních dovedností v životě s ostatními lidmi,
- dáváme žákům možnost ústním projevem vyjádřit situace z každodenního života,
- pěstujeme v žácích ohleduplnost a úctu při jednání s druhými lidmi, podporujeme dobré mezilidské vztahy,
- podporujeme sebedůvěru žáka při komunikaci,
- sledujeme a korigujeme vytváření a přijímání rolí ve skupině,
- předkládáme žákům takové úkoly, které vyžadují efektivní spolupráci a komunikaci celého týmu,

- orientujeme chování a jednání žáků tak, aby vedlo k sebeuspokojení a sebeúctě,
- navozujeme atmosféru důvěry,
- podněcujeme žáky k tomu, aby se nebáli požádat o pomoc a současně nabídnout svoji pomoc ostatním v případě potřeby,
- zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků nejen v mateřském, ale i v cizích jazycích,
- podporujeme různé formy komunikace,
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků ve vyučování i mimo ně,
- vedeme žáky k asertivní komunikaci,
- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky veřejně ve školním časopise, v tisku, na webových stránkách, ve školním parlamentu apod.,
- připravujeme žáky na zvládnutí obtížné komunikace v ohrožujících situacích prostřednictvím modelových situací, které uměle vytváříme,
- svým profesionálním přístupem sami otevřeně komunikujeme mezi sebou, s žáky, zákonnými zástupci i veřejností,
- ve výuce uplatňujeme brainstorming, simulace, hraní rolí, dialog a další.

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

➤ Vedeme žáky k respektování druhých, ke schopnosti spolupracovat, pracovat v týmu a hodnotit práci vlastní i druhých.

- Minimalizujeme frontální způsob výuky, podporujeme skupinovou práci a kooperativní vyučování,
- společně s žáky vytváříme pravidla jednání a chování při práci ve skupině, zdůrazňujeme a oceňujeme jejich dodržování,
- definujeme jednotlivé role ve skupině, vedeme žáky k pochopnutí a přijetí některé z rolí,
- sledujeme spolupráci ve skupině a zapojení jednotlivých členů skupiny do řešení úkolů,
- vedeme žáky k respektování odlišných názorů,
- vyžadujeme zodpovědnost jednotlivých členů za práci skupiny,
- rozvíjíme schopnost žáka vcítit se do situací ostatních lidí,
- zdůrazňujeme, aby si byli žáci vědomi svých práv a povinností ve škole i mimo

- školu, seznamujeme je se společenskými zákony a normami,
- upozorňujeme na povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí,
 - improvizujeme v modelových příkladech krizové situace a procvičujeme zodpovědné rozhodnutí a rozvážné řešení dané situace,
 - rozvíjíme vědomí důležitosti jednotlivce pro úspěch celé lidské společnosti,
 - respektujeme, chráníme a oceňujeme kulturní a historické dědictví,
 - umožňujeme žákům aktivně se zapojit do kulturního a společenského dění i sportovních aktivit, podporujeme jejich tvořivost,
 - ukazujeme žákům na příkladech z praxe nezbytnost žít v souladu s přírodou,
 - aktivně žáky zapojujeme do ekologických problémů a pomáháme jim chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy,
 - zapojujeme se do různých ekologických projektů a soutěží, do podpory a ochrany zdraví a životního prostředí, třídíme odpad,
 - organizujeme pro žáky exkurze, sportovní, kulturní a vzdělávací soutěže a aktivity,
 - procvičujeme způsoby první pomoci,
 - společně s žáky tvoříme školní řád i pravidla pro jednotlivé předměty,
 - vyžadujeme od žáků zodpovědné dodržování dohodnutých pravidel chování,
 - neustále zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci,
 - využíváme komunitního kruhu, diskusí i prezentací názorů žáků k vytvoření fungujících vztahů ve skupině,
 - výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života, využíváme prožitkové a projektové vyučování, simulace a hraní rolí,
 - v rámci spolupráce různých věkových skupin organizujeme společné akce mezi 1. a 2. stupněm,
 - vedeme žáky k vnímání vzájemné odlišnosti a individuálních zvláštností,
 - vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují,
 - upevňujeme v žácích vědomí, že při kooperaci lze nejlépe naplňovat osobní i společné cíle,
 - nejlepším způsobem výchovy je vlastní příklad učitelů, kteří spolupracují, pomáhají si a respektují se mezi sebou i s žáky.

■ Strategie směřující ke kompetenci občanské

➤ ***Vychováváme žáky jako svobodné občany uplatňující svá práva, respektující práva druhých a plnící si své povinnosti.***

- Vedeme žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti, respektu a úctě,
- při modelových situacích demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí,
- podněcujeme žáky k odmítání násilí, ke kamarádskému chování a nabízení pomoci ostatním v případě potřeby,
- netolerujeme sociálně patologické projevy chování (drogy, šikana, kriminalita mládeže), projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu,
- učíme žáky respektovat práva, normy, zákony, povinnosti a svobodu každého jedince,
- rozvíjíme schopnost naslouchat druhým, zapojujeme žáky do diskuse a vytváříme prostor k obhajobě svého názoru a argumentaci,
- organizujeme diskusní fóra a besedy, vyžadujeme dodržování pravidel diskuse,
- vyžadujeme od žáků již od 1. ročníku spolupodílení se na vytváření pravidel třídy a dle věkových zvláštností i na školním řádu,
- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole,
- pořádáme akce připomínající lidové tradice, spolupracujeme s mateřskými školami a se školami v okolí,
- organizujeme sportovní soutěže a další akce pro veřejnost za účasti našich žáků,
- umožňujeme žákům sledovat jednání zastupitelstva, pořádáme besedy s představiteli města, navštěvujeme Městský úřad v Moravských Budějovicích, Úřad práce v Třebíči, Městskou knihovnu v Moravských Budějovicích apod.,
- spolupracujeme s odborníky a využíváme jejich zkušeností (PPP v Moravských Budějovicích, výchovný poradce, Policie ČR),
- neustále sledujeme chování žáků a včas přijímáme účinná opatření,
- v rozumné míře a s velkou zodpovědností využíváme dostupných prostředků výchovných opatření (s ohledem na jejich účinnost),
- přestupky proti školnímu řádu řešíme vždy s ohledem na individualitu žáka, nepřipouštíme kolektivní vinu a trest,
- vzniklé problémy se snažíme řešit věcně, bez emocí, s rozumem a vždy spravedlivě,
- při hodnocení žáků upřednostňujeme pozitivní postoj a očekávání, nabízíme

žákům vlastní pomoc,

- sami respektujeme právní předpisy, plníme příkladně svoje povinnosti a závazky vůči žákům i ostatním zaměstnancům školy,
- budujeme přátelské a otevřené klima ve třídě i ve škole, vytváříme atmosféru bez strachu a násilí.

Strategie směřující ke kompetenci pracovní

➤ ***Pěstujeme v žácích kladný vztah k práci a ochraně zdraví při práci, zdravou pracovní morálku a nabízíme pomoc při volbě jejich budoucího povolání.***

- Vedeme žáky k pochopení významu a důležitosti práce,
- vštěpujeme žákům základní pracovní návyky,
- zařazujeme do výuky praktické činnosti, při kterých žák bezpečně a účinně používá nástroje, materiály a vybavení,
- vedeme žáky k hodnocení své práce z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a ochrany zdraví a životního prostředí,
- dbáme na dodržování stanovených pravidel a plnění povinností,
- vybízíme žáky k využívání znalostí a zkušeností získaných z jednotlivých vzdělávacích oblastí v praktických činnostech,
- oceňujeme u žáků vytrvalost, aktivitu a zodpovědný přístup k práci,
- trváme na dokončení práce,
- vyzvedáváme individuální schopnosti a dovednosti žáků,
- kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme,
- nikdy netrestáme žáky prací, čímž budujeme u žáků pozitivní vztah k práci,
- měníme pracovní podmínky a umožňujeme tak žákům adaptaci na novou situaci,
- organizujeme pro žáky různé aktivity pomáhající při výběru povolání (exkurze na Úřad práce v Třebíči, do závodů a firem v okolí, do středních škol a učilišť),
- podporujeme aktivní účast všech žáků na dnech otevřených dveří a veletrzích vzdělávání,
- předkládáme žákům různorodé činnosti, při kterých si uvědomují budoucí profesní orientaci,
- seznamujeme žáky s podstatou, cílem a riziky podnikání a tím rozvíjíme jejich podnikatelské myšlení,
- umožňujeme žákům co nejčastěji přístup k informacím z různých zdrojů,

- vyhledávání a třídění dat,
- cíleně ujasňujeme představu žáků o volbě dalšího vhodného studia a následně o jejich budoucím povolání,
 - motivujeme žáky k úspěšnému zvládnutí náročného přechodu k dalšímu studiu,
 - sami plníme zodpovědně své pracovní povinnosti, včas začínáme hodinu, připravujeme se na výuku a dodržujeme stanovená pravidla,
 - svoji profesi a školu pozitivně prezentujeme před žáky, zákonnými zástupci i veřejností,
 - širokou nabídkou zájmové činnosti podněcujeme u žáků smysluplné využívání volného času,
 - systém volitelných předmětů dává žákům možnost rozvíjet svoje nadání, vlohy, schopnosti a dovednosti ve zvoleném oboru.

Strategie směřující ke kompetenci digitální

- ***Rozvíjíme u žáků schopnost samostatně pracovat s digitálními technologiemi, umět správně vybírat zařízení a pracovat s informacemi v souladu s etickými normami a ochraně osobnosti.***
- při výuce pracujeme s žáky na různých digitálních zařízeních tak, aby je dokázali běžně používat, stejně tak je seznamujeme i s aplikacemi a službami,
 - dbáme na to, aby žáci využívali těchto nabízených možností při výuce i při různých akcích doplňujících výuku,
 - vedeme žáky k tomu, aby sami dokázali rozhodnout, které technologie pro řešení daného problému mají využít,
 - v hodinách se snažíme, aby žáci získávali data různými způsoby, uměli je vyhledat v různých zdrojích a také je kriticky posoudit,
 - učíme žáky informace sdílet s ostatními,
 - usilujeme o zapojení všech žáků do tohoto procesu bez ohledu na jejich technickou vyspělost, každý pracuje na úrovni svých možností a nadání,
 - s žáky vytváříme a upravujeme digitální obsah, kombinujeme různé formáty a učíme žáky vyjadřovat se prostřednictvím digitálních prostředků,
 - vedeme žáky k tomu, aby si uvědomili, že využívání digitálních technologií jim v budoucnu usnadní práci a pomůže jim při uplatnění se na trhu práce,

- je třeba, aby si určité rutinní činnosti zautomatizovali, a tak si zjednodušili vlastní pracovní postupy,
- měli by si uvědomit, že tím zkvalitní výsledky své práce,
- předkládáme často žákům skutečnost, že význam digitálních technologií pro lidskou společnost a pro každého jednotlivce je nesmírný a je třeba na to brát zřetel,
- seznamujeme žáky s novými technologiemi a snažíme se jim vysvětlit principy jejich fungování, na základě čehož by měli žáci sami kriticky zhodnotit jejich přínos pro sebe a celou společnost a také by se měli zajímat o rizika jejich využívání,
- během každé hodiny máme na zřeteli i možné negativní dopady na tělesné a duševní zdraví všech osob, a proto se snažíme předcházet situacím, které by žáky nějakým způsobem ohrožovali,
- také žákům zdůrazňujeme bezpečnost zařízení i dat, které shromáždili a se kterými pracují,
- seznamujeme žáky se skutečností, že při spolupráci a sdílení informací v digitálním prostředí musí jednat eticky, v souladu s nastavenými pravidly.

Strategie v učení, v prostředí, v organizaci

- strategie v učení dělíme na strategie v metodách, v hodnocení a v obsahu
- strategie v prostředí dělíme na věcné a sociální

Strategie v učení:

a) Metody:

1. ANO – NE	13. Debata (s autorem)
2. Beseda o knize	14. Diamant
3. Bingo	15. Diktát
4. Brainstorming	16. Dílna čtení
5. Brainwriting	17. Dílna psaní
6. Centra aktivit	18. Diskuse, Diskusní pavučina
7. Čtenářské portfolio	19. Dramatizace
8. Čtení s otázkami	20. Exkurze
9. Čtení s porozuměním a aktivizace žáka	21. Experiment
10. Čtení s předvídáním	22. Expertní skupiny
11. Čtení s tabulkou předpovědí	23. EUR (evokace – uvědomění – reflexe)
12. Čtyři rohy + extrém	

24. Grafická schémata (grafické organizátory)
25. Hra (didaktická, sportovní)
26. I.N.S.E.R.T.
27. Individuální čtení
28. Klíčová slova
29. Kmeny a kořeny
30. Kolotoč
31. Kompletace poznatků
32. Komunitní kruh
33. Konverzace
34. Konzultace ve dvojicích
35. Kostka
36. Křivka mého čtenářství
37. Laboratorní práce
38. Ledolamy
39. Listy o čtení, o knize
40. Literární dopisy
41. Literární kroužky
42. Mapa příběhu
43. Matematický deníček
44. Minikonference
45. Minilekce
46. Minipřednáška
47. Myšlenková mapa, mapování
48. Napodobování
49. Osnova
50. Osobní plán
51. Párová diskuse
52. Párové čtení
53. Pětílístek
54. Plakát
55. Podvojný deník
56. Pojmové mapování
57. Pokus (demonstrační)
58. Portfólia
59. Portrét čtenáře – dotazník, křivka mého čtenářství, dílna čtení
60. Poslední slovo patří mně
61. Poslech
62. Pozorování
63. Prezentace
64. Problemsolving (řešení problematických situací herního charakteru)
65. Prohlídka
66. Projekt
67. Přímé vysvětlování
68. Pyramida údajů
69. QAR (Question answer relationship)
70. Referát (o knize)
71. Reklamní materiál
72. Riskuj
73. Ročníková práce
74. Rotující flip
75. Rozbor
76. Rozhovor (heuristický)
77. Řízená diskuse
78. Řízené čtení a myšlení (DRTA) – čtení provázené pokyny
79. Samostatná četba
80. Samostatná tvorba
81. Seminární práce
82. Simulace
83. Skládankové čtení
84. Skládankové učení
85. Skupinová práce
86. Smyslová minidílna
87. Sněhová koule
88. Soutěž (vědomostní, dovednostní)
89. Společná četba
90. Společná tvorba
91. Stanoviště
92. Šest myslitelských klobouků
93. Test (didaktický)
94. Textovka
95. Tiché čtení
96. Transakční metoda

97. Třídni knihovnička	106. Víím – chci vědět – dověděl jsem se
98. Třífázový rozhovor	107. Vizitka
99. Turnaj týmů	108. Volné psaní
100. Tvorba vlastní knížky	109. Vycházka
100. Tvoření obálek	110. Výklad
101. Tvoření otázek	111. Výroba
102. Tvůrčí psaní	112. Vysvětlení
103. Učíme se navzájem	113. Závěrečné práce
104. Uznání/otázka	
105. Vennův diagram	

b) Hodnocení:

- **Předem dohodnuté termíny zkoušení a opakování,**
- zcela jasně vymezeno učivo, přesně vymezené požadavky, co se bude hodnotit,
- možnost výběru formy zkoušení,
- dostatek času pro vypracování a kontrolu práce,
- sebehodnocení,
- skupinové hodnocení, vzájemné hodnocení, hodnocení v komunitním kruhu, ve dvojicích,
- ústní a písemná forma,
- hodnocení grafem, body, procenty,
- kombinované hodnocení,
- vždy se slovním komentářem,
- převládání pozitivního hodnocení,
- hodnocení pokroku vůči sobě (ne vzhledem k ostatním),
- důraz na hodnocení klíčových kompetencí,
- ocenění snahy, aktivity, práce navíc a zájmu,
- možnost opravy při neúspěchu,
- práce s chybou,
- průběžné hodnocení,
- dodávání sebedůvěry,
- vymezení dostatečného prostoru pro otázky a odpovědi týkající se hodnocení,
- diskuse s jednotlivcem i se skupinou,
- pozitivní přijímání i nesprávných názorů žáků,

- diagnostikování žáka z různých pohledů,
- u menších dětí razítka, symboly, značky apod.

c) Obsah:

- **Důraz na všeobecný přehled,**
- propojení všech předmětů – úzké mezipředmětové vztahy,
- zcela jasně vymezeno základní, rozšiřující a doplňující učivo,
- budování a respektování kulturních hodnot,
- rozvoj estetického cítění,
- dobrovolné domácí úkoly a aktivity,
- důraz na uplatnitelnost v praxi,
- navazovat na známé,
- propojení,
- aplikace v praxi,
- aktuální informace,
- různé varianty podle obtížnosti – individuální přístup,
- vysvětlení teorie na praktickém příkladu,
- přirovnávání ke známému, podobnému problému,
- zjednodušení obsahu,
- vytažení podstatného,
- vytváření souvislostí,
- oproštění se od pro děti nepodstatného,
- znovuobjevování poznatků,
- uvědomění si dovedností a jejich použití v jiných oblastech,
- dostatečné procvičování a opakování,
- nepřepínat paměť,
- vycházet z dětských zájmů,
- nepřetěžovat děti.

Strategie v prostředí:

a) Věcném:

- **Studovna a knihovna s encyklopediemi, knihami a slovníky,**

- počítačové učebny a počítače v dalších třídách a pracovnách,
- multimediální učebna s interaktivní tabulí a dataprojektorem,
- projektové učebny a čítárna,
- odborné učebny s veškerou technikou – cvičná kuchyň, dílna, chemická laboratoř, projektová učebna apod.),
- audiovizuální technika, knihy a učebnice, mapy, stavebnice, obrazy, reprodukce,
- internet, výukový software,
- různé nástroje, přístroje, nářadí, náčiní, výstroj, výzbroj, pomůcky a materiály, modely, přírodniny, preparáty, kartičky,
- přehledy a tabulky nástěnné a pro žáky (většinou vlastní výroby),
- zásobníky, hrací plány, živá demonstrace,
- pracovní listy (většinou vlastní výroby).

b) Sociálním:

- **komunitní kruh,**
- práce ve skupinách a týmech – různý počet a složení, střídání a obměna, rozdělení rolí ve skupině,
- učíme se spolu,
- dvojice – vytváříme dvojice nesourodé, podle nadání a schopností apod.,
- pomoc spolužáků navzájem – učit děti požádat o pomoc,
- simulace situací z praktického života,
- společné vytváření pravidel třídy a učeben, dbát na jejich dodržování,
- soužití s handicapovanými spolužáky,
- budovat spolupráci a vzájemnou komunikaci, diskuse o názoru druhých, obhajoba vlastního názoru,
- vzájemný respekt a tolerance,
- integrace,
- prezentace a zpětná vazba.

Strategie v organizaci:

- klasická hodina, dvouhodina, bloky, půlené hodiny českého jazyka a matematiky v 8. a 9. ročníku,
- krátkodobé a dlouhodobé projekty v rámci předmětu, mezipředmětové, celoškolské, projekty vyhlašované různými organizacemi a institucemi,

- besedy, výukové pořady, kulturní vystoupení, přednášky, diskuse, dílny, divadlo, kino, koncerty,
- lyžařské kurzy,
- exkurze – poznávací, v rámci předmětů, k volbě povolání,
- hry, závody a soutěže – konverzační, sportovní, olympiády a Pythagoriáda, sportovní a tematicky zaměřené dny,
- zájmová činnost, organizace volnočasových aktivit,
- výlety, vycházky,
- skupinová výuka cizích jazyků podle schopností a nadání.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Jedná se o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. – 5. stupně,
- škola vytváří prostor pro rozvíjení osobnosti každého žáka,
- mezi dětmi existují výrazné rozdíly ve způsobu a tempu růstu, v rozvoji myšlení, jazyka, sociálních dovedností, temperamentu, v učebním stylu, v psychomotorickém tempu, a proto mají různé specifické vzdělávací potřeby,
- působí na ně také vlivy kulturního a rodinného prostředí,
- učitel musí vědět, jak se dítě vyvíjí a učí, znát individuální vlastnosti svých žáků,
- měl by odhalovat řadu jedinečných kvalit v každém dítěti,
- učitel projevuje své ocenění těchto odlišností tím, že je uznává a uzpůsobuje jim výuku, dává najevo citový vztah a úctu,
- vychází vstříc individuálním potřebám a potenciálu každého dítěte, využívá materiálu a vybavení, které odrážejí rozmanitost dětí a rodin,
- posiluje pozitivní sebepojetí dětí prostřednictvím interakce s jednotlivými dětmi v souladu s jejich znalostmi a vývojovým stupněm,
- hovoří s dětmi přátelsky a zdvořile na úrovni jejich očí,
- podporuje individuální růst každého dítěte s ohledem na jeho vývojovou úroveň,
- zajišťuje dětem stejnou příležitost k účasti na všech aktivitách,
- děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, formy a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám a možnostem, proto ve spolupráci s PPP či SPC a výchovných poradcem vytváříme takové nezbytné podmínky, které toto vzdělávání umožní,

- při nárůstu projevů poruch učení a chování doporučujeme vyšetření v PPP a SPC,
- na základě výsledků vyšetření a doporučení poradenského pracoviště je dále v součinnosti se zákonnými zástupci rozhodnuto o následné reedukační péči,
- tyto žáky integrujeme do běžných tříd a jsou v případě integrace vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů, které jsou zpracovány třídním učitelem za spolupráce se zástupcem PPP, zákonnými zástupci, příp. dalšími odborníky,
- zákonní zástupci jsou průběžně informováni o průběhu péče, jsou seznamováni s vhodnými metodami domácí přípravy,
- s dětmi pracují proškolení učitelé 1. i 2. stupně,
- ve vhodných případech a se souhlasem zákonných zástupců probíhá také individuální vedení dalšími odbornými pracovníky (PPP, SPC).

Specifika vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru,
- tyto uvedené výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu (IVP) pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka,
- výstupy představují cílovou úroveň, kterou lze s využitím podpůrných opatření případně překročit,
- v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě podpůrných opatření třetího stupně pouze u žáků s lehkým mentálním postižením,
- pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními pátého stupně jsou dolní úrovně pro úpravu očekávaných výstupů v IVP očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS, které mají rovněž činnostní povahu a jsou prakticky zaměřené,
- bližší vymezení je opodstatněné provádět až v návaznosti na znalost vzdělávacích potřeb konkrétního žáka,
- dbáme na vhodnou organizaci výuky, používáme relaxační a kompenzační pomůcky,
- respektujeme zdravotní stav dítěte, podporujeme jeho nadání a talent,

- neustále posilujeme získané dovednosti přiměřenými metodami, často opakujeme probrané učivo,
- zadáváme práce „na míru“ žákům podle schopností (různé úkoly pro různé žáky),
- respektujeme osobní tempo žáků a poskytujeme potřebný čas na práci,
- vedeme žáky k pocitu odpovědnosti, k poznání sebe sama,
- v hojné míře využíváme různé výukové programy na PC,
- podporujeme schopnost koncentrace žáků,
- usměrňujeme jejich hyperaktivitu a impulsivní jednání,
- klademe důraz na individuální práci se žákem, sledujeme individuální pokrok jednotlivých žáků (portfolio, pozorování a záznamy o žácích, slovní hodnocení),
- uplatňujeme okamžitou zpětnou vazbu,
- poskytujeme žákům možnost volby a výběru úkolů,
- zadáváme individuální domácí úkoly,
- preferujeme časté konzultace mezi všemi aktéry vzdělávání (žák, zákonný zástupce, učitel),
- vedeme žáky k sebehodnocení, zaznamenávání i sebemenších úspěchů,
- dáváme možnost uplatnit se v oblasti vlastních zájmů – povědět, předvést ostatním, co umím, co mi jde, v čem jsem dobrý,
- dbáme na jednotný přístup všech vyučujících,
- zabezpečujeme žákům pravidelný režim dne, dostatek času na práci,
- používáme odbornou literaturu.

Odborná literatura:

- Šup, Z.: Učíme se číst s porozuměním 2. - 5. ročník
- Šup, Z.: Učíme se číst s porozuměním pro 5. ročník
- Zelinová, O.: Čtení mě baví I, II
- Zelinová, O.: Cvičení pro dyslektiky 1, 2, 3, 4, 5, 6
- Michalová: Základy čtení 1, 2
- Michalová: Čítanka pro dyslektiky 1, 2, 3, 4
- Michalová: Pracovní sešit pro nápravu VPU v českém jazyce 1, 2
- Šimonovy pracovní listy 8, 9
- Hrajeme si s písmenky – hlásky
- Tabulky ke čtení 1, 2, 3

- Vykopal, Z.: Docvičujeme čtení
- Metoda dobrého startu
- materiály pro rozvoj zrakové diferenciacie a pozornosti
- sborníky:
 - kol. autorů: Poruchy učení a chování (r. 1995, 1996, 1997-98, 1999, 2000)
 - kol. autorů: Kurs integrace dětí se specifickými potřebami
- Lang, G., Burberichová, Ch.: Každé dítě potřebuje speciální přístup

■ Předmět speciálně pedagogické péče

Na naší škole probíhá od školního roku 2023/2024 reedukace žáků se specifickými poruchami učení, s logopedickými vadami a s ADHD.

Zaměřujeme se především na rozvoj dílčích funkcí – cvičení zrakové a sluchové percepce, čtení textu s porozuměním, organizaci práce a pracovního místa žáků, podporu žáků při řešení problémů, cvičení na rozšiřování kapacity pozornosti a paměti pomocí krátkých her, nácvik správného směru při psaní, opis, přepis textu, cvičení na spolupráci obou hemisfér, grafomotorická a vizuomotorická cvičení.

U žáků s ADHD se využívá relaxačních technik, individuálně zvolených kompenzačních a didaktických pomůcek ke zklidnění a soustředění se na danou činnost. U žáků s logopedickými vadami se rozvíjí slovní zásoba, komunikační schopnosti, jazykový cit, podpora mluvního apetitu, probíhají dechová, oromotorická a artikulační cvičení. U všech se rozvíjí všechny jazykové roviny, probíhají cvičení na rozšiřování kapacity pozornosti a paměti pomocí krátkých her.

Zaměřujeme se především na multisenzoriální a individuální přístup, který provádí školní speciální pedagog dle aktuálních potřeb jednotlivých žáků.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

- Stejně velkou pozornost, jakou věnujeme žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, věnujeme i žákům mimořádně nadaným,
- vyhledáváme a rozvíjíme talent i mimořádné nadání žáků, což je dlouhodobý proces,
- musí dojít ke spojení metod pedagogických, psychologických, pedagogicko – psychologických i laických,
- pozorujeme žáka při školní práci a rozebíráme výsledky jeho prací – portfolio,

hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem,

- úzce v této oblasti spolupracují vyučující se školním psychologem,
- nadaný žák si vytváří vlastní postupy řešení úloh, které umožňují kreativitu, rychle se orientuje v učebních postupech, má zálibu v řešení problémových úloh,
- příznačná je pro něj kvalitní koncentrace a dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů,
- je více motivován k rozšiřování základního učiva do hloubky, a to hlavně ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte,
- má neustálou potřebu projevit a uplatnit znalosti a dovednosti ve školním prostředí,
- projevuje silnou tendenci k introverzi,
- dáváme pozor na některé osobnostní vlastnosti těchto žáků, protože mohou znesnadňovat vytváření nekonfliktních vztahů k vrstevníkům, učitelům, ale i k sobě,
- spolupracujeme s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavujeme a realizujeme Individuální vzdělávací plán se strukturou podle právní úpravy,
- důležité je pro nás také vyjádření registrujícího praktického lékaře pro děti a dorost,
- tato skutečnost vyžaduje od učitelů podstatně náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých předmětech, zvláště v těch, které rozvíjí nadání dítěte,
- ředitel školy může na žádost osoby, která je v souladu se zvláštním právním předpisem nebo s rozhodnutím soudu oprávněna jednat za dítě nebo nezletilého žáka, přeradit žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (podmínkou je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat, obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy).

Specifika vzdělávání žáků mimořádně nadaných

- V rámci výuky zařazujeme práci ve vnitřně diferencovaných skupinách podle nadání žáka, zadáváme specifické úkoly,
- připravujeme pro ně individuální školní práci, která odpovídá jeho schopnostem a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti nadání,
- doplňujeme, rozšiřujeme a prohlubujeme vzdělávací obsah vyučovacích předmětů pro tyto žáky,
- zapojujeme je do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů,
- žák si volí vlastní pracovní tempo,

- nadaný žák může navštěvovat vybrané bloky výuky ve vyšším ročníku,
- vytváříme občasné (nebo dočasné) skupiny žáků s talentem pro určitou výukovou oblast napříč ročníkem – pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka,
- výuka cizích jazyků probíhá v diferencovaných skupinách podle úrovně jazykových dovedností žáků,
- umožňujeme těmto žákům pracovat více na PC s náročnějšími výukovými programy,
- individuálně pracují s odbornou literaturou (hlavolamy, kvízy, záhady, problémové úlohy apod.),
- žák nadaný v některé oblasti může být průměrný v ostatních a také mohou nastat různé situace vymykající se běžným zkušenostem, proto je důležitá vzájemná spolupráce a komunikace všech zúčastněných,
- volíme formy individuálního plánu v daném předmětu, kde žák dosahuje nadprůměrných výsledků,
- nabízíme žákům širokou škálu volitelných předmětů, kde mají možnost individuálního rozvoje.

3.5 Začlenění průřezových témat

- Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání,
- vytvářejí příležitosti pro uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a komunikaci,
- pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot,
- průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je jako jediné realizováno na 2. stupni jako samostatný předmět Osobnostní výchova, proto jeho zpracování odpovídá ostatním vyučovacím předmětům (na 1. stupni se OSV stává součástí všech předmětů, hlavně ale Českého jazyka),
- tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč všemi vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů,
- přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření klíčových kompetencí žáků,
- průřezová témata jsou zařazena jako součást vzdělávacího obsahu vyučovacích

předmětů, ale také jako projekty, exkurze a jiné formy výuky,

- průřezová témata (kromě OSV) mají jednotné zpracování, které se skládá z **Charakteristiky průřezového tématu**, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání, a **Tabulkového přehledu**, ve kterém ročníku a vyučovacím předmětu je průřezové téma realizováno,
- jsou obsaženy v samostatných tabulkách a dokumentech.

4 Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

- Učební plán vznikl na základě priorit školy, které jsme si stanovili v úvodu práce,
- došlo k navýšení počtu hodin u těch vyučovacích předmětů, které se staly stěžejními pro naši výuku,
- vycházeli jsme z praktického zaměření našeho školního vzdělávacího programu, proto se nejvíce disponibilních hodin objevilo v těch vyučovacích předmětech, které považujeme za uplatnitelné v životě,
- zastoupení učitelů angličtiny nám dovolilo i navýšení hodin anglického jazyka z disponibilní časové dotace celkem o 4 hodiny, takže výuka probíhá již od 1. ročníku a stává se nejvyšší prioritou, protože bez znalosti cizího jazyka je již dnes uplatnění dost problematické,
- také si uvědomujeme nutnost počítačové gramotnosti a schopnosti dobře ovládat počítač, proto jsme do výuky Informatiky zařadili v 6. ročníku výuku Psaní všemi deseti,
- učební plány jsou přiloženy.

4.1.1 Volitelné předměty

- jsou dotovány z disponibilní časové dotace,
- další cizí jazyk je realizován v 7., 8. a 9. ročníku po dvou hodinách.

Volitelné předměty	Ročník	Časová dotace
Německý jazyk	7. – 9.	2
Seminář z českého jazyka	8.	1
Konverzace v anglickém jazyce	8. – 9.	1
Přírodopisný seminář	8.	1
Sportovní hry	8.	1
Cvičení z Č	9.	1
Cvičení z M	9.	1

4.1.2. Nepovinné předměty

Nepovinné předměty	Ročník	Časová dotace
Náboženství	1. – 9.	1

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

4.2.1 Poznámky k učebnímu plánu 1. stupně

- Na I. stupni jsme v souladu s prioritami školy posílili hodinovou dotaci předmětů Český jazyk (5 hodin celkem – po jedné hodině v ročníku), Anglický jazyk (3 hodiny celkem – 1 hodina v 1. ročníku a 2 hodiny ve 2. ročníku), Matematika (5 hodin celkem – po jedné hodině v ročníku), Prvouka (1 hodina ve 3. ročníku) a Tělesná výchova (2 hodiny celkem – 1 hodina ve 3. ročníku a 1 hodina ve 4. ročníku).
- Vzhledem k filozofii školy jsme se zaměřili na průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, kterou jsme z velké části začlenili do předmětu Český jazyk a Kreativita a komunikace a zpracovali do samostatné tabulky, a na 2. stupni na ni navazuje samostatný předmět Osobnostní výchova.
- Za důležitý považujeme také vzdělávací obor Dramatická výchova, který je realizován v rámci výuky Českého jazyka.

Český jazyk

- Předmět má komplexní charakter, propojují se plynule všechny tři jeho části,
- Povinná časová dotace je navýšena o 5 hodin z disponibilní časové dotace, a to v každém ročníku o 1 hodinu.
- Ve velké míře se zde realizujeme průřezové téma Osobnostní a sociální výchova (zařazení většiny tematických celků), je zpracován v samostatné tabulce.
- Jedna hodina týdně začíná pravidelně komunitním kruhem.
- Kromě výuky v běžných hodinách (45 minut) se občas pracuje v blocích složených z více hodin.
- Od 4. ročníku zařazujeme čtenářské dvouhodinovky.
- Předmět obsahuje také doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je nedílnou součástí vyučovacího předmětu Český jazyk.
- V 1. ročníku vyučujeme genetickou metodou čtení a psaní, přecházející v globální metodu, nebo analytickou-syntetickou metodou.
- Logopedická péče je řešena všemi učiteli I. stupně, kteří prošli speciálním kurzem, v součinnosti s logopedickými chvílkami vedenými logopedickým asistentem pod vedením speciálního pedagoga.

Anglický jazyk

- Vyučovací předmět Anglický jazyk a dovednost komunikovat v cizím jazyce je hlavní prioritou naší školy, a proto je povinná časová dotace navýšena o 3 hodiny z disponibilní časové dotace (1 hodina v 1. ročníku a 2 hodiny ve 2. ročníku).
- Výuka probíhá od 1. ročníku v malých skupinách a jedná se o bezprostřední komunikaci mezi spolužáky a učitelem.
- Od 3. ročníku dochází ke změně organizace výuky, probíhá dále v diferencovaných skupinách podle individuálních schopností a dovedností žáků (napříč celým ročníkem).
- Zaměřujeme se na praktické využití získaných dovedností.

Prvouka

- Vyučovací předmět Prvouka vznikl ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.
- Je zde ve velké míře realizováno průřezové téma Environmentální výchova, ale také některé tematické okruhy ostatních průřezových témat.
- Často pracujeme v delších časových blocích, volně spojujeme vzdělávací obsah různých předmětů podle momentální situace.
- Během školního roku proběhne několik krátkodobých i dlouhodobých projektů.

Matematika

- Naplňuje vzdělávací obsah Matematika a její aplikace a jako vyučovací předmět je posílena o 5 hodin z disponibilní časové dotace, a to o 1 hodinu v každém ročníku.
- Realizaci učebních osnov doplňujeme některými metodami podle systému prof. Hejného.

Informatika

- Dovednost pracovat s počítačem často využívají učitelé k práci s výukovými programy některých jiných vyučovacích předmětů (Český jazyk, Anglický jazyk, Matematika a Prvouka).
- Psaní na počítači si procvičují již žáci 1. tříd v souvislosti s výukou čtení a psaní.

Pracovní činnosti

- Tematický okruh Pěstivelské práce je podřízen podmínkám školního prostředí,

protože nemáme k dispozici školní zahradu.

- Jednoduché pěstitelské činnosti a pokusy jsou prováděny v koutcích přírody, ostatní pozorování probíhají v přírodě.

Tělesná výchova

- Sportovní aktivity jsou třetí prioritou školy, takže došlo k navýšení povinné časové dotace o 2 hodiny z disponibilní časové dotace (ve 3. a ve 4. ročníku po jedné hodině).
- Žáci projdou plaveckým výcvikem ve školním bazénu.
- Nedílnou součástí Tělesné výchovy je i Zdravotní tělesná výchova, která je zpracována v samostatné tabulce.

Průřezová témata

- Průběžně a přirozeně prolínají všemi vyučovacími předměty všech ročníků a jejich konkretizace je uvedena v jednotlivých tabulkách daných vyučovacích předmětů a v Tabulaci průřezových témat pro 1. stupeň.

4.2.2 Poznámky k učebnímu plánu 2. stupně

- Na 2. stupni jsme v souladu s prioritami školy posílili hodinovou dotaci v rámci povinných vyučovacích předmětů o 8 hodin z disponibilní časové dotace.
- Vzhledem k filozofii školy jsme vytvořili i nový vyučovací předmět Osobnostní výchova, který je určen pro žáky 6. – 9. ročníku.
- 8 hodin z disponibilní časové dotace jsme vyčlenili na volitelné předměty, aby se žáci mohli dostatečně profilovat.
- Žádný vyučovací předmět 2. stupně není integrován, ale vzdělávací obsah jednotlivých předmětů se prolíná, navazuje na sebe, čímž vznikají velice úzké mezipředmětové vztahy.
- Průřezová témata (kromě Osobnostní a sociální výchovy) jsou součástí všech vyučovacích předmětů a zahrnuty v samostatném tabulkovém přehledu.

Český jazyk

- Základní vyučovací jednotkou nemusí být vždy standardní vyučovací hodina (45 minut), výuka čtenářských hodin má komplexní charakter a probíhá ve dvouhodinových blocích.
- Časová dotace je navýšena celkem o 2 disponibilní hodiny.
- Jedna hodina bude věnována přípravě na přijímací zkoušky a rozvoji čtenářských dovedností (v 9. ročníku).
- Dle možností se snažíme kvůli efektivitě výuky půlit v 8. a 9. ročníku hodiny mluvnice.
- Do všech ročníků zařazujeme dlouhodobý projekt Rosteme četbou.
- Žáci 8. ročníku si mohou také zvolit Seminář z českého jazyka.

Anglický jazyk

- Vzhledem k prioritě školy jsme povinnou časovou dotaci navýšili o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 6. ročníku (důvodem je vyrovnání možných rozdílů mezi úrovní znalostí žáků z 1. stupně naší školy a žáky z okolních neúplných základních škol, kteří k nám dojíždějí).

Matematika

- Časová dotace předmětu je navýšena o 3 disponibilní hodiny (6., 7. a 9. ročník), které budou věnovány rozvoji matematické (finanční) gramotnosti žáků.

Přírodopis

- Časová dotace předmětu je navýšena o 1 disponibilní hodinu v 7. ročníku.

Zeměpis

- Časová dotace předmětu je navýšena o 1 disponibilní hodinu v 9. ročníku.

Informatika

- V 6. ročníku je 1 disponibilní hodina navíc věnována výuce Psaní všemi deseti, kterou považujeme za jednu z důležitých životních dovedností.

Tělesná výchova

- Časová dotace předmětu je navýšena o 2 disponibilní hodiny v 6. a 7. ročníku, kde se realizuje plavecký výcvik a další sportovní aktivity.

Osobnostní výchova

- Časová dotace předmětu, který patří do průřezových témat, je navýšena o 3 disponibilní hodiny (po jedné hodině v 6. a 7. ročníku, po 0,5 hodině v 8. a 9. ročníku).

Technické činnosti a příprava pokrmů

- Časová dotace předmětu je navýšena o 1 disponibilní hodinu v 6. ročníku. Jedno pololetí žáci absolvují Technické činnosti, ve 2. pololetí Přípravu pokrmů. Předměty patří do oblasti Člověk a svět práce.

Volitelné předměty

- Německý jazyk – v 7., 8. a 9. ročníku po dvou hodinách.
- Seminář z českého jazyka – v 8. ročníku po jedné hodině.
- Přírodovědný seminář – v 8. ročníku po jedné hodině.
- Sportovní hry – v 8. ročníku po jedné hodině.
- Konverzace v anglickém jazyce – v 8. a 9. ročníku po jedné hodině.
- Cvičení z češtiny a Cvičení z matematiky – v 9. ročníku po jedné hodině.

5 Učební osnovy

- jsou součástí samostatných dokumentů

5.1 Standardy pro základní vzdělávání

Z programového prohlášení vlády vyplývá zavedení pravidelného zjišťování výsledků vzdělávání v 5. a 9. ročníku základních škol. Abychom mohli žáky na něco testovat, musíme vytvořit požadavky na to, co má žák konkrétně umět. Tyto požadavky nese už platný rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV), který je pro školy povinný. Nově připravené standardy v podstatě jen více konkretizují výstupy z RVP ZV na konci 5. a 9. ročníku a sjednocují různě nastavené úrovně jednotlivých škol. Ze standardů budou vycházet autoři otázek pro testování žáků v 5. a 9. třídách. Budou sloužit především jako zpětná vazba pro školu, ale i pro zákonné zástupce.

Cílem Standardů pro základní vzdělávání je napomoci pedagogům, zákonným zástupcům i žákům při naplňování vzdělávacích cílů stanovených v RVP ZV. Standardy jsou tvořeny indikátory, které konkretizují očekávané výstupy a stanovují pro ně konkrétní úroveň obtížnosti, a ilustrativními úlohami.

Standardy jsou vytvořeny pro základní úroveň, tedy stanoví minimum toho, co musí žák na konci 5. a 9. ročníku základní školy znát a umět. Standardy mají přesněji specifikovat očekávané výstupy RVP ZV. Je to upřesnění, konkretizace z očekávaných výstupů RVP ZV – pro 5. a 9. ročník v předmětech český jazyk, matematika a anglický jazyk. Obsahují rozepsané cíle, co má žák ke konkrétnímu tématu umět. Součástí je vždy i vzorová úloha.

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla pro hodnocení žáků

- Hodnocení žáků se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., školského zákona a vyhláškou č. 48/2005 Sb.

■ Obecné zásady hodnocení

- Základním **cílem** a smyslem hodnocení je poskytnout zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává žák informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje,
- slouží dětem, zákonným zástupcům i učitelům,
- pro efektivní proces učení je žádoucí, aby zpětná vazba byla co nejhojnější,
- při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci (zaměření na problém, činnost, nikoli hodnocení osoby),
- podává informace o průběhu získávání klíčových kompetencí a hodnotí jejich dosaženou úroveň,
- má vést k vyšší sebedůvěře, ke zdravému sebehodnocení,
- rozkrývá možnosti dalšího vývoje a vzdělávání,
- prostřednictvím hodnocení by nemělo docházet k rozdělování žáků na úspěšné a neúspěšné, schopné a neschopné,
- zaznamenává pokrok dítěte ve znalostech a dovednostech vůči sobě (ne vzhledem k ostatním),
- je výrazem pokroku dítěte nejen ve vzdělání, ale i ve vztahu k předmětu,
- ukazuje zákonným zástupcům dítě z jiného pohledu (chování v kolektivu, zapojení se do činností, komunikace, vědomosti a dovednosti),
- ukazuje předpoklady žáka k uplatnění v dalším životě,
- motivuje žáka ke stálému zlepšování, k celoživotnímu vzdělávání,
- **smyslem** hodnocení je objektivní posouzení současného stavu žakových schopností, dovedností, znalostí, postojů a hodnot,
- vede žáka k sebereflexi, jde o měřitelný výsledek dosavadního úsilí,
- mělo by převládat pozitivní hodnocení, které motivuje,
- hodnocení musí mít jasná pravidla, srozumitelná všem a konkrétní,
- hodnocení by mělo probíhat, pokud možno neveřejně (eliminace negativních

dopadů na žáka), není nutno známku oznamovat před celou třídou,

- jedním z hlavních cílů pedagogické práce by se mělo stát oslabování vnější motivace žáka – motivace prostřednictvím známek (učení pro známky), je považována za škodlivou nejen ve vztahu k učebním výsledkům, ale zejména ve vztahu ke studijním návykům,
- učitel by měl posilovat vnitřní motivaci, která je podporována utvářením adekvátního obrazu o žákovi, stanovením jasných očekávání, navozováním vzdělávacích potřeb žáka a vhodných sociálních vztahů (klimatu ve třídě), eliminováním nudy a strachu, žákovým vlastním (sebe)hodnocením,
- **východiskem** je dostatek podkladů, které hodnotí dosaženou úroveň získaných dovedností, vědomostí, schopností, postojů a hodnot, tedy klíčových kompetencí,
- vychází ze stanovení jasných cílů a konkrétních kritérií, jimiž lze žákovu činnost a její výsledky poměřovat, na jejichž základě může i žák hodnotit svou práci,
- důležité je sebehodnocení žáka i vzájemné hodnocení žáků,
- jednotlivé konkrétní výkony žáka musí být měřitelné v různých podobách (písemné práce, projekty, domácí práce, ústní projevy, prezentace, praktické činnosti apod.),
- součástí hodnocení je také to, jakým způsobem žák demonstruje svůj vztah k předmětu, který projevuje v práci, snaze, plnění úkolů a aktivitě,
- **způsob** hodnocení je na obou stupních naší školy jednotný, a to známkou (1, 2, 3, 4, 5), kterou bude vždy doprovázet i slovní hodnocení, komentář (ústní nebo písemný),
- důvody, které nás k tomuto rozhodnutí vedly:
 - tradiční model pro zákonné zástupce i děti,
 - výsledek dotazníkového šetření a rozhovorů s dětmi,
 - nepřipravenost společnosti, zákonných zástupců i dětí na slovní hodnocení,
 - vysoký počet žáků ve třídách,
 - nedostatečný prostor pro individuální poznání žáka,
 - obavy z právní postžitelnosti slovního hodnocení (tzv. slovíčkaření),
- slovní hodnocení se přesto stane součástí hodnocení žáka, neboť dokáže lépe postihnout individuální pokrok a poskytnout celistvější informace o silných a slabých stránkách výkonu,
- umožňuje hodnotit ty aspekty vzdělávání, které dosud předmětem hodnocení nebyly (např. skupinovou práci),

- kvalitní slovní hodnocení je hodnotným východiskem pro rozhovor o výsledcích žáka s ním samotným i s jeho zákonnými zástupci,
- musí být dostatečně konkrétní a soustředit se výlučně na žákův výkon, nemělo by žákovi ublížit.

Kritéria hodnocení

- Jedná se o soubor obecně platných kritérií stanovených školou pro jednotlivé způsoby hodnocení žáka ve vyučovacích předmětech,
- zohledňuje individuální rozdíly žáků, jejich možnosti a osobní maxima,
- odráží společné výchovné a vzdělávací strategie školy,
- odvíjí se od klíčových kompetencí, jsou formulovány tak, aby se do nich jednotlivé aspekty klíčových kompetencí promítly,
- obecná kritéria lze dále rozpracovávat pro hodnocení v jednotlivých předmětech,
- do procesu tvorby kritérií jsou zapojováni i žáci,
- existuje možnost písemných smluv mezi učitelem a žáky, stanovují se mezicíle, časový harmonogram, práva a povinnosti obou stran,
- brát ohled na individualitu žáků,
- předem stanovit a dohodnout s žáky pravidla, dbát na jejich dodržování,
- hledat pozitiva, co žák umí,
- schopnost řešit problém,
- postoj k zadávaným činnostem,
- zodpovědnost za vlastní práci i výsledek skupiny,
- míra zvládnutí očekávaných výstupů,
- úroveň ústního i písemného projevu,
- uplatnění vlastních nápadů, tvořivosti, fantazie a kreativity,
- vytrvalost při překonávání překážek,
- vynaložení úsilí dle individuálních možností,
- práce navíc, dobrovolné úkoly,
- neodbočení od tématu,
- dodržení stanovených podmínek,
- originalita,
- práce s informacemi (různé zdroje – vyhledávání, třídění, zpracování, prezentace),
- aktivita a zájem o předmět,

- samostatná práce,
- organizační schopnosti,
- profesní zájmy,
- řešení problémových situací,
- skupinová práce – podíl na výsledku, míra zapojení, komunikace, ochota spolupracovat,
- prezentace – vystupování, vyjadřování,
- komunikace – zvládnutí základních komunikačních dovedností,
- udržení vnitřní motivace (smysluplnost činnosti).

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- Samostatná nebo skupinová práce na dané téma,
- praktické činnosti, problémové situace vedoucí k ověření dovedností (práce s mapami, atlasy, slovníky, encyklopediemi...),
- modelové situace, dramatizace, improvizace,
- ústní zkoušení,
- vyhledávání informací,
- práce s textem, čtení s porozuměním,
- písemné práce, prověrky, testy,
- křížovky, kvízy, osmisměrky, tajenky, hádanky,
- myšlenkové mapy,
- didaktické hry a soutěže,
- diktát, audiodiktát, běhací diktát, diktát po přípravě,
- doplňovací (neúplné) texty, dokončení vět,
- opisy, přepisy,
- rozhovory, besedy,
- třídění dle stanoveného kritéria,
- výukové programy na PC,
- rotující flip,
- tvůrčí psaní a volné psaní,
- náhodné otázky a odpovědi mezi žáky,
- popisy obrázků,
- poslechová cvičení,

- prezentace práce, mluvní projev,
- projekty,
- referáty,
- laboratorní práce,
- portfolio
- může se stát nástrojem využitelným pro hodnocení práce žáka,
- jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka (ne všechny, ale jen ty, ze kterých je zřejmé částečné či úplné zvládnutí dané problematiky),
- je na domluvě mezi učitelem a žákem, jak často, v jakých časových intervalech, za jakých podmínek apod. bude žák své portfolio aktualizovat a jaký typ materiálů do něj bude ukládat (mohou se časem třídit nebo nahrazovat).

Základní pravidla hodnocení prospěchu

- Soustředit se na individuální pokrok každého žáka (nesrovnávat s ostatními),
- nesmí snižovat důstojnost a sebedůvěru žáka, nesmí zesměšňovat, ponižovat a odrazovat od dalšího úsilí o zlepšení,
- posilovat motivaci vlastním žakovým hodnocením,
- součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby nedostatky odstranil,
- hodnotit až po důkladném probrání a procvičení učiva,
- hodnotit nejen výsledek, ale i celý proces a přístup ke vzdělávání,
- kladné hodnocení by mělo převažovat, aby motivovalo,
- musí se dodržovat předem dohodnutá pravidla mezi učitelem a žáky,
- hodnotit to, co je podstatné, co má návaznost na praktické využití v životě,
- domluvit se na minimálním počtu známek za pololetí v každém předmětu a na způsobu jejich získávání,
- dát žákům možnost výběru formy prověřování,
- právo „druhé šance“ - možnost opravy,
- seznámení se stupnicí (systémem) hodnocení předem,
- stanovit rozsah ověřovaného učiva,
- domluvit se na termínech předem (ve všech předmětech),
- termíny zapisovat do Školy Online,

- nejvíce 2 prověrky denně,
- stanovit termín přezkoušení při dlouhodobé absenci žáka a oznámit ho zákonným zástupcům prostřednictvím Školy online,
- poskytnout dostatek času na vypracování úkolu,
- získávat podklady k hodnocení různými způsoby (ne jenom jeden),
- učitelé jednotlivých předmětů jsou povinni s žáky pravidla hodnocení dohodnout a oznámit je zákonným zástupcům v případě, že se liší od ŠVP,
- základní zásady:
 1. být otevřený k dětem i zákonným zástupcům,
 2. stanovit a vysvětlit jasná kritéria pro hodnocení,
 3. hodnotit individuální pokrok žáka bez srovnávání s ostatními,
 4. do hodnocení zapojit i žáka formou sebehodnocení.

■ Základní pravidla hodnocení chování

- Dodržování školního řádu,
- dodržování společně dohodnutých třídních pravidel a dohod (slušné a ohleduplné chování vůči okolí),
- důsledně sledovat dodržování pravidel,
- porušování stanovených pravidel musí být řešeno,
- důležitý je jednotný a shodný přístup učitelů k chování žáků (bez jakýchkoli výjimek),
- hodnotíme známkou dle zákonem stanovené stupnice,
- hodnotíme chování žáků mezi sebou i vzhledem k ostatním zaměstnancům školy,
- vztahuje se i na všechny akce pořádané školou, i když probíhají mimo areál základní školy,
- jakékoli problémy v oblasti chování žáků řešíme na provozních poradách a pedagogických radách,
- informace zákonným zástupcům poskytujeme prostřednictvím elektronického systému Škola Online, osobním dopisem, e-mailem, telefonickým rozhovorem,
- závažnější přestupky řeší vedení školy, třídní učitel, výchovný poradce,
- problémové situace hlásí škola příslušným institucím,
- za nežádoucí je považováno chování žáka, které:
 - vede k poškození či ohrožení zdraví,

- vede k poškození nebo zničení věci a majetku školy a žáků,
- mravně ohrožuje žáky a narušuje jejich zdravý psychologický vývoj,
- poškozují dobré jméno školy.

Formy hodnocení

- Nejméně dvakrát za každé pololetí předáme zákonným zástupcům ústní nebo písemnou zprávu o úrovni znalostí, schopností, dovedností postojů a hodnot žáků (prostřednictvím Školy online),
- v lednu bude předán žákovi Výpis z vysvědčení, v červnu závěrečné Vysvědčení,
- v případě potřeby informujeme zákonné zástupce průběžně přes Školu Online, dopisem, telefonicky, e-mailem,
- krátkodobé hodnocení (aktivita v hodině v systému Škola online)
- dlouhodobé hodnocení (sebehodnocení, hodnocení navzájem, hodnocení učitelem),
- hodnotíme jednotlivce, ale i práci skupiny a celé třídy,
- spojení známky a slovního komentáře (ústně či písemně),
- hodnocení sdělujeme vždy při pravidelných konzultacích (5x ročně),
- zákonní zástupci se mohou informovat kdykoli po dohodě s učitelem.

7 Přílohy

7.1 Aktuální plány EVVO

■ Školní rok 2025/2026

Září:

- Příprava ročního plánu EVVO, seznámení s ročním plánem
- Třídění odpadu – Tonda Obal – Svět třídění a recyklace (www.tonda-obal.cz) – všechny třídy
- Evropský den bez aut – projekt Pěšky do školy – celá škola
- Uklidme svět – podzimní úklidový den, úklid v okolí školy
- Přírodopisný seminář – náplň předmětu, plánované akce
- Čtyřlístek – pokračování přírodovědného kroužku (M. Hanáková)
- NP Podjízí – vycházka – 7. ročník
- Návrh na zhotovení hmyzího domečku – př. seminář
- Mezinárodní den osvěty o potravinových ztrátách a snižování plýtvání – anketa, sledování – Výchova ke zdraví (6. a 8. ročník)

Říjen:

- Mezinárodní den zvířat – aktivity ve všech ročnících
- Světový den výživy – Velké podzimní štrúdlování, Bramboriáda (Pp - 6. ročník, zájemci)
- Ovoce a mléko do škol (1. stupeň)
- Den stromů – akce Lesů ČR (5. ročník, 7. C)
- Den udržitelnosti – 29. 10. – den k udržitelnému životu – přírodopisný seminář, 9. ročník
- Příroda očima žáků – výtvarná a fotografická soutěž – zájemci
- Anthropos – exkurze (6. ročník)

Listopad:

- Listopad v přírodě a na zahradě – podzimní práce, kompostování (Př 6. ročník, př. seminář, 1. stupeň)
- Kam s ním? – vyhledávání míst, kde se můžeme zbavit odpadu (pokračování)

k udržitelnosti) – informatika, Ov

- Sběr plodů pro zvěř
- Příroda a umění – využití přírodního materiálu – družina, Vv
- Světový den rybolovu – přírodopis, př. seminář

Prosinec:

- Život v zimě – příkrmování ptáků, rozmístění nasbíraných plodů do krmelců
- Světový den půdy – 2. stupeň přírodopis, chemie
- Vánoční strom pro zvířátka – vycházka do lesa (zájemci)
- Vánoční dílny

Leden:

- Školní kolo Biologické olympiády – 2. stupeň
- Příkrmování ptactva – 1. stupeň
- Krása a zdraví ze zahrady – výtvarná soutěž ČZS – zájemci
- Sběr papíru

Únor:

- Světový den luštěnin – Pp 6. ročník, školní jídelna
- Pobytové stopy (přírodopisný seminář)
- Měsíc Fairtrade nákupů – Ov, Vz, Z
- Světový den mokřadů – 2. stupeň Př, Z

Březen:

- Světový den vody – všechny ročníky, družina
- Uklidme Česko – jarní úklidový den, zmapování černých skládek – př. seminář, zájemci
- Světový den recyklace – družina, Vv, Ov
- Světový den sázení – osázení prostor u školy, př. seminář
- Mezinárodní den lesů – Př 6. ročník, zájemci
- KVÍZOOVÁNÍ – školní kolo
- Den nulového odpadu – akce ve třídách

Duben:

- Den Země – projektový den (1. a 2. stupeň)
- Světový den zdraví – všechny ročníky, Ov, Vz
- Mezinárodní den mrkve – školní jídelna
- Mezinárodní den ptactva – návrat tažných ptáků, pozorování
- Mezinárodní den povědomí o hluku – 2. stupeň Vz, Př
- Den milovníků zoo – základní kolo KVÍZOOVÁNÍ v Zoo Jihlava
- ČOV Moravské Budějovice – exkurze (8. ročník)
- První pomoc do škol – 8. ročník
- Pozorování přírody – příchod jara

Květen:

- Světový den včel – 1. stupeň, družina
- Evropský den parků – exkurze do NP Podyjí – 6. ročník, aktivity v městském parku – 1. stupeň, družina
- Návštěva ukázkové přírodní zahrady – podle domluvy, př. seminář + zájemci
- ESKO-T Třebíč – exkurze (8. ročník)

Červen:

- Den květů – Vv, fotosoutěž
- Světový den rybářství – exkurze na sádky v Moravských Budějovicích (7. ročník)
- Mohelenská hadcová step – exkurze 9. ročník, mezipředmětové vztahy
- Mezinárodní den proti zneužívání drog a obchodu s nimi – mezipředmětové vztahy – 2. stupeň

Celoročně:

- Sběr použitého oleje a papíru
- Třídění odpadu
- Péče o rostliny ve třídách a na chodbách školy
- Využívání dostupných pomůcek ve výuce a při projektových dnech
- Recyklování dle možností školy, využívání odpadového materiálu v hodinách Vv a v družině
- Činnost přírodovědného kroužku Čtyřlístek

- Účast v soutěžích s ekologickou tematikou podle nabídky
- Nabídky DVPP v oblasti EVVO
- Aktualizace nástěnky „EKOKALENDÁŘ“
- Začleňování ekologických témat do různých předmětů ve všech ročnících